

**KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO**

**KWARTALNA
INFORMACJA STATYSTYCZNA**

III KWARTAŁ 2023 R.

Warszawa 2024 rok

SPIS TREŚCI

	Nr	Str.
Uwagi wstępne	x	5
Objaśnienia znaków umownych	x	11
Objaśnienia skrótów	x	11

SPIS TABLIC STATYSTYCZNYCH

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

Emerytury i renty	1	12
Zwiększenia do emerytur i rent finansowane z Funduszu Emerytalno-Rentowego, wypłacane przy świadczeniach pracowniczych	2	13
Wnioski i decyzje w sprawach o przyznanie rodzicielskich świadczeń uzupełniających według województw	3	13
Wnioski o przyznanie emerytur i rent według rodzajów świadczeń	4	14
Wnioski o przyznanie emerytur i rent według województw	5	14
Decyzje i postępowania umorzone w sprawach o emerytury i renty według rodzajów świadczeń	6	15
Decyzje i postępowania umorzone w sprawach o emerytury i renty według województw	7	15
Wnioski o przyznanie emerytur i rent rolniczych rozpatrywane z zastosowaniem przepisów wspólnotowych UE	8	16
Decyzje w sprawach wniosków o przyznanie emerytur i rent rolniczych z zastosowaniem przepisów wspólnotowych UE	9	16
Wnioski o przyznanie emerytur i rent rolniczych z zastosowaniem postanowień umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym	10	17
Decyzje w sprawach wniosków o przyznanie emerytur i rent rolniczych z zastosowaniem postanowień umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym	11	17
Świadczenia emerytalno-rentowe transferowane do poszczególnych państw UE/EFTA i Wielkiej Brytanii oraz do innych państw na podstawie umów dwustronnych	12	18

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

1. EMERYTURY I RENTY

Przeciętna miesięczna liczba emerytur i rent według rodzajów świadczeń	1 (13)	19
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców oraz liczba ubezpieczonych według województw	2 (14)	20
Przeciętne miesięczne świadczenia emerytalno-rentowe według województw	3 (15)	21
Przeciętna miesięczna liczba emerytur i rent według województw oraz świadczeń emerytalnych wypłaconych przez MON, MSWiA i MS	4 (16)	22
Wydatki na świadczenia emerytalno-rentowe według rodzajów świadczeń	5 (17)	23
Wydatki na świadczenia emerytalno-rentowe według województw oraz świadczenia emerytalne wypłacone przez MON, MSWiA i MS	6 (18)	25
Przeciętne miesięczne świadczenie emerytalno-rentowe według rodzajów świadczeń	7 (19)	26
Przeciętne miesięczne świadczenie emerytalno-rentowe według województw oraz przeciętne miesięczne świadczenie emerytalne wypłacone przez MON, MSWiA i MS	8 (20)	27

	Nr	Str.
2. ZASIŁKI		
Zasiłki macierzyńskie	9 (21)	28
Zasiłki macierzyńskie według województw	10 (22)	28
Zasiłki pogrzebowe	11 (23)	29
Zasiłki pogrzebowe według województw	12 (24)	29
III. POZOSTAŁE ŚWIADCZENIA		
Świadczenia zlecone do wypłaty Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	1 (25)	30
IV. FUNDUSZ SKŁADKOWY UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO ROLNIKÓW		
Zasiłki chorobowe i jednorazowe odszkodowania	1 (26)	31
Zasiłki chorobowe i jednorazowe odszkodowania według województw	2 (27)	31
Wypadki przy pracy rolniczej i choroby zawodowe rolników	3 (28)	33
Wypadki i choroby zawodowe, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowania według województw	4 (29)	33
V. UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ROLNIKÓW		
Liczba płatników składek według województw	1 (30)	35
Liczba ubezpieczonych według statusu ubezpieczonego	2 (31)	36
Liczba ubezpieczonych i płatników składek	3 (32)	36
Liczba ubezpieczonych według województw	4 (33)	37
Liczba ubezpieczonych z tytułu prowadzenia jednocześnie działalności rolniczej i pozarolniczej działalności gospodarczej według województw	5 (34)	38
Liczba ubezpieczonych w KRUS przy jednoczesnym objęciu ubezpieczeniem społecznym w ZUS z innego tytułu według województw	6 (35)	38
Przypis i wpływy należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników według województw	7 (36)	39
Decyzje o podleganiu i ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników według województw	8 (37)	39
VI. UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE		
Liczba osób podlegających ubezpieczeniu zdrowotnemu według województw	1 (38)	40
Przypis składek na ubezpieczenie zdrowotne	2 (39)	40

SPIS WYKRESÓW

	Nr	Str.
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców na tle liczby ubezpieczonych	1	20
Przeciętne miesięczne świadczenia rolne wypłacane z FER w odniesieniu do świadczeń realizowanych przez KRUS ogółem	2	21
Struktura wydatków na świadczenia finansowane z Funduszu Emerytalno-Rentowego	3	24
Struktura wydatków na świadczenia finansowane z Funduszu Składowego	4	32
Wypadki przy pracy rolniczej	5	34

UWAGI WSTĘPNE

Kwartalna Informacja Statystyczna zawiera podstawowe dane, zagregowane tematycznie, dotyczące realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz zadań zleconych do wypłaty Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości "ogółem".

Przeciętne i wskaźniki obliczono z reguły na podstawie danych liczbowych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

I. Dział Emerytury i renty realizowane przez KRUS

zawiera informacje dotyczące m.in. przyznawania i wypłat świadczeń emerytalno-rentowych.

Kwoty wypłat emerytur i rent wykazywane są łącznie z:

- wypłatami z innych systemów ubezpieczeniowych w przypadku zbiegu uprawnień do świadczeń z tych systemów z uprawnieniami do świadczeń
- wypłatami dokonywanymi w związku z zatrudnieniem poza rolnictwem, czynną służbą wojskową i działalnością kombatancką na podstawie art. 25 ust. 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,

Ponadto:

- emerytury prezentowane są łącznie z rodzicielskimi świadczeniami uzupełniającymi, z emeryturami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do zbiegających się z nimi świadczeń pracowniczych, ze świadczeniami zagranicznymi oraz z emeryturami finansowanymi z funduszu emerytalno-rentowego wypłaconymi przez MON, MSWiA, MS,
- renty prezentowane są łącznie z rentami socjalnymi.

Świadczenia pracownicze wypłacane przy świadczeniach rolniczych, finansowane są z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W związku z akcesją Polski do Unii Europejskiej, KRUS realizuje zadania wynikające z przepisów rozporządzeń unijnych w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Zadania te realizuje Centrala KRUS jako instytucja łącznikowa oraz wytypowane jednostki organizacyjne KRUS, pełniące funkcję instytucji właściwych w postępowaniu międzynarodowym, są to: Oddział Regionalny KRUS w Krakowie – Wydział Świadczeń Zagranicznych w Nowym Sączu oraz Placówka Terenowa KRUS w Ostrowie Wielkopolskim.

Ponadto Kasa realizuje zadania wynikające z zawartych umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym. Zadania te realizuje Centrala KRUS, jako instytucja łącznikowa oraz Oddział Regionalny KRUS w Krakowie - Wydział Świadczeń Zagranicznych w Nowym Sączu, pełniący funkcje instytucji właściwej w postępowaniu międzynarodowym.

II. Dział Fundusz Emerytalno-Rentowy

zawiera informacje dotyczące świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia emerytalno-rentowego, finansowanych z funduszu emerytalno-rentowego, tj.:

- **emerytura rolnicza** przysługuje ubezpieczonemu (rolnikowi, domownikowi), który spełnia łącznie następujące warunki:
  - osiągnął wiek emerytalny - który wynosi 60 lat dla kobiety i 65 lat dla mężczyzny,
  - podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

Emerytury prezentowane są łącznie z emeryturami rolnymi w wysokości 50% ze względu na uprawnienia do zbiegających się z nimi świadczeń pracowniczych, ze świadczeniami zagranicznymi oraz z emeryturami finansowanymi z funduszu emerytalno-rentowego wypłaconymi przez MON, MSWiA i MS.

- **renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy** przysługuje ubezpieczonemu (rolnikowi, domownikowi), który spełnia łącznie następujące warunki:

- podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres wynoszący od 1 roku do 5 lat w zależności od wieku, w jakim powstała całkowita niezdolność do pracy.
- jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym,
- całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy może uzyskać również osoba, która jest całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym i podlegała ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat.

- **renta rodzinna** przysługuje uprawnionym członkom rodziny zmarłego emeryta/rencisty oraz ubezpieczonego, który w chwili śmierci spełniał warunki do uzyskania emerytury rolniczej lub renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy.

Za członków rodziny uprawnionych do renty rodzinnej uznaje się przede wszystkim dzieci do ukończenia 16 lat, a jeżeli przekroczyły ten wiek - do ukończenia nauki w szkole, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia oraz dzieci bez względu na wiek, jeżeli w okresie nauki stały się całkowicie niezdolne do pracy. Ponadto, jeżeli dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów, prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów. Na równi z dziećmi traktowane są przyjęte na utrzymanie i wychowanie wnuki oraz rodzeństwo.

Z prawa do renty rodzinnej mogą korzystać także małżonek zmarłego (wdowa, wdowiec) i rodzice, o ile spełnią warunki do tego świadczenia. Wszystkim uprawnionym członkom rodziny przysługuje jedna wspólna renta rodzinna, która może ulec podziałowi pomiędzy uprawnionych na równe części.

- **dodatek pielęgnacyjny** przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat.
- **dodatek dla sieroty zupełnej** przysługuje osobie uprawnionej do renty rodzinnej, której oboje rodzice nie żyją.
- **dodatek z tytułu opłacania podwójnej lub dodatkowej składki** na ubezpieczenie emerytalno-rentowe przysługujący osobie pobierającej emeryturę rolniczą, która co najmniej przez jeden rok opłacała taką składkę,
- **pozostałe dodatki do emerytur i rent**, świadczenia pieniężne, ryczałt energetyczny przyznaje się z tytułu działalności kombatanckiej oraz osobom poszkodowanym w trakcie działań wojennych i represji okresu powojennego.
- **zasilek macierzyński** przysługuje osobie ubezpieczonej, która:
  - jest matką albo ojcem dziecka,
  - przysposobiła dziecko, w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 14. roku życia,
  - przyjęła na wychowanie dziecko i wystąpiła do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie jego przysposobienia,
  - przyjęła dziecko w wieku do 7 roku życia na wychowanie w ramach rodziny zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia.

Zasilek macierzyński od 1 stycznia 2016 r. jest świadczeniem z ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

- **zasilek pogrzebowy** przysługuje osobie, która poniosła koszty pogrzebu po śmierci ubezpieczonego (nie wyłączając osoby podlegającej tylko ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu), uprawnionego do emerytury lub renty z ubezpieczenia, członka rodziny ubezpieczonego, emeryta lub rencisty, a także osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia, lecz spełniała warunki do jej przyznania i pobierania.

Kwota wypłat świadczeń emerytalno-rentowych prezentowana jest łącznie z:

- zaliczką na podatek dochodowy oraz składką na ubezpieczenie zdrowotne ,
- dodatkami pielęgnacyjnymi, dla sierot zupełnych, z tytułu pracy przymusowej po 1 września 1939 r., z tytułu opłacania podwójnej lub dodatkowej składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe, a także obejmuje wypłaty wyrównawcze za okresy wsteczne,
- wypłatami dokonywanymi w związku z zatrudnieniem poza rolnictwem, czynną służbą wojskową i działalnością kombatancką na podstawie art. 25 ust. 2a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- jednorazowymi świadczeniami pieniężnymi.

Kwota nie obejmuje należnych świadczeń z innych systemów ubezpieczeniowych, wypłacanych w tzw. zbiegu z emeryturą lub rentą rolną.

III. Dział Pozostałe świadczenia

zawiera informacje dotyczące świadczeń zleconych do wypłaty Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, tj.:

- świadczeń pieniężnych dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych,
- zasiłków pogrzebowych wypłaconych po osobach pobierających wyżej wymienione świadczenia i po członkach ich rodzin,
- dodatków kombatanckich,
- dodatków pieniężnych dla inwalidów wojennych,
- ryczałtów energetycznych,
- świadczeń pieniężnych dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej,
- świadczeń pieniężnych dla osób deportowanych do pracy przymusowej,
- dodatków kompensacyjnych,
- świadczeń pieniężnych dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych,
- dodatków dla weterana poszkodowanego,
- rodzicielskich świadczeń uzupełniających,
- rent socjalnych,
- świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji,
- świadczeń wyrównawczych dla działaczy opozycji antykomunistycznej oraz osób represjonowanych z powodów politycznych,
- świadczeń pieniężnych z tytułu pełnienia funkcji sołtysa.

IV. Dział Fundusz Składowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników

zawiera informacje dotyczące świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego tj.:

- **zasiłek chorobowy** przysługujący ubezpieczonemu (rolnikowi, domownikowi), który wskutek choroby jest niezdolny do pracy nieprzerwanie co najmniej przez 30 dni, nie dłużej jednak niż przez 180 dni. Jeżeli po wyczerpaniu 180-dniowego okresu zasiłkowego ubezpieczony jest nadal niezdolny do pracy, a w wyniku dalszego leczenia i rehabilitacji rokuje odzyskanie zdolności do pracy, okres zasiłkowy przedłuża się na czas niezbędny do jej przywrócenia, nie dłużej niż o dalsze 360 dni.
- **jednorazowe odszkodowanie** przysługujące ubezpieczonemu (rolnikowi, domownikowi, pomocnikowi rolnika), który doznał stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz członkom rodziny ubezpieczonego, który zmarł wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej.

Za wypadek przy pracy rolniczej uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas wykonywania czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej albo pozostających w związku z wykonywaniem tych czynności: na terenie gospodarstwa rolnego, które ubezpieczony prowadzi lub w którym stale pracuje, albo na terenie gospodarstwa domowego bezpośrednio związanego z tym gospodarstwem rolnym lub w drodze ubezpieczonego z mieszkania do gospodarstwa rolnego, albo w drodze powrotnej lub podczas wykonywania poza terenem gospodarstwa rolnego zwykłych czynności związanych z prowadzeniem działalności rolniczej lub w związku z wykonywaniem tych czynności lub w drodze do miejsca wykonywania czynności poza terenem gospodarstwa rolnego związanych z prowadzeniem działalności rolniczej, albo w drodze powrotnej.

W przypadku pomocnika rolnika za wypadek przy pracy rolniczej uznaje się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, która nastąpiła podczas wykonywania przez pomocnika rolnika czynności określonych w umowie o pomocy przy zbiorach.

Jednorazowe odszkodowanie dla ubezpieczonego z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej ustala się w wysokości proporcjonalnej do określonego procentowo stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

V. Dział Ubezpieczenie Społeczne Rolników

zawiera informacje dotyczące:

- **liczby płatników składek** – tj. osób opłacających składki, za co najmniej jednego ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym/dziale specjalnym produkcji rolnej lub za ubezpieczonego pobierającego rentę strukturalną lub na koncie, których, za co najmniej jedną osobę składka jest finansowana z dotacji budżetu państwa z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem oraz podmiotów – wójtów, burmistrzów, prezydentów miast opłacających składki na ubezpieczenie za osoby sprawujące opiekę nad osobami niepełnosprawnymi oraz liczbę osób lub podmiotów nie będących aktualnie płatnikiem czynnym, ale posiadających zadłużenie z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie,

Renty strukturalne są przyznane i wypłacane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r.

o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

- **liczby ubezpieczonych**, tj. rolników / współmałżonków i pracujących z nimi domowników, pomocników rolnika, osób ubezpieczonych na wniosek z tytułu przyznania świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna, a także osób będących członkami rodziny (rolnika lub domownika) sprawujących opiekę nad dzieckiem, objętych ubezpieczeniem społecznym rolników, zgodnie

z zasadami określonymi w ustawie z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W ubezpieczeniu społecznym rolników występują dwa rodzaje ubezpieczeń:

- **ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie,**

- **ubezpieczenie emerytalno-rentowe.**

W ramach każdego z tych ubezpieczeń występuje ubezpieczenie z mocy ustawy (obowiązkowe) i ubezpieczenie na wniosek (dobrowolne).

Z mocy ustawy (obowiązkowo) obydwojma rodzajami ubezpieczenia obejmowany jest:

- **rolnik**, tj.: pełnoletnia osoba fizyczna zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej osobiście i na własny rachunek działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, o powierzchni powyżej 1 ha przeliczeniowego użytków rolnych (w tym również w ramach grupy producentów rolnych) lub dział specjalny produkcji rolnej, którego rozmiar i rodzaj określa załącznik do ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a także osoba, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa do zalesienia,
- **małżonek rolnika**, jeśli pracuje w gospodarstwie rolnym lub w gospodarstwie domowym bezpośrednio związanym z tym gospodarstwem rolnym,
- **domownik**, tj.: osoba bliska rolnikowi, która ukończyła 16 lat, pozostaje z rolnikiem we wspólnym gospodarstwie domowym lub zamieszkuje na terenie jego gospodarstwa albo w bliskim sąsiedztwie, stale pracuje w tym gospodarstwie rolnym i nie jest związana z rolnikiem stosunkiem pracy, jeżeli osoby te nie podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty albo nie mają ustalonego prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z brzmieniem art. 5a ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnik lub domownik, który rozpoczyna prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpoczyna współpracę przy prowadzeniu tej działalności, może nadal podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników, jeśli:

- 1) podlegał temu ubezpieczeniu w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie przez co najmniej 3 lata i nadal prowadzi działalność rolniczą, lub stale pracuje w gospodarstwie rolnym obejmującym obszar użytków rolnych powyżej 1 ha przeliczeniowego lub w dziale specjalnym w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników;
- 2) złoży w KRUS oświadczenie o kontynuowaniu tego ubezpieczenia w terminie 14 dni od rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub rozpoczęcia współpracy przy jej prowadzeniu. Niezachowanie terminu na złożenie oświadczenia jest równoznaczne z ustaniem ubezpieczenia od dnia rozpoczęcia wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej lub współpracy przy jej prowadzeniu;
- 3) nie jest pracownikiem i nie pozostaje w stosunku służbowym;
- 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty albo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Ponadto, osoby te do dnia 31 maja każdego roku podatkowego, mają ustawowy obowiązek złożenia w Kasie zaświadczenia albo oświadczenia o nieprzekroczeniu kwoty należnego podatku dochodowego za poprzedni rok podatkowy od przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Obowiązująca za miniony rok „roczna kwota graniczna” tego podatku, ogłaszana jest przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Zgodnie z art. 5b ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnicy i domownicy podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników pomimo objęcia ich ubezpieczeniem społecznym w ZUS z tytułu wykonywania umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz pełnienia funkcji w radzie nadzorczej, jeżeli spełniają określone warunki, tj.:

- 1) podlegali ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy bezpośrednio przed dniem rozpoczęcia wykonywania wymienionych umów lub pełnienia funkcji w radzie nadzorczej,
- 2) nie przekroczyli w rozliczeniu miesięcznym kwoty przychodu (limitu przychodu) osiąganego z tych tytułów, odpowiadającemu minimalnemu wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego za dany okres.

Zgodnie z art. 5c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, rolnik lub domownik nadal podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy mimo, że został objęty ubezpieczeniem społecznym w ZUS tytułu.:

- 1) pobierania świadczenia integracyjnego, pobierania stypendium w okresie odbywania szkolenia, stażu lub przygotowania zawodowego dorosłych oraz pobierania stypendium w okresie odbywania studiów podyplomowych,
- 2) pełnienia czynnej służby wojskowej jako żołnierz niezawodowy lub odbywania służby zastępczej.

Osoby, które spełniają warunki do jednoczesnego podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz ubezpieczeniu społecznemu w ZUS z tytułów wymienionych w art. 5b i 5c, mają możliwość odstąpienia od ubezpieczenia społecznego rolników po złożeniu oświadczenia w tej sprawie, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym takie oświadczenie zostało złożone w Kasie.

Z mocy ustawy (obowiązkowo) wyłącznie ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim w zakresie ograniczonym do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej **obejmuje się** pomocnika rolnika, czyli pełnoletnią osobę świadczącą odpłatnie pomoc rolnikowi na podstawie zawartej z rolnikiem umowy o pomocy przy zbiorach.

Z mocy ustawy (obowiązkowo) wyłącznie ubezpieczeniem emerytalno-rentowym obejmuje się:

- osoby pobierające rentę strukturalną współfinansowaną ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich do czasu przyznania prawa do emerytury z rolniczego ubezpieczenia społecznego,
- małżonka osoby, o której mowa wyżej, jeżeli renta strukturalna współfinansowana ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub ze środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wypłacana jest ze zwiększeniem na tego małżonka.

Dobrowolnie na wniosek obydwoma rodzajami ubezpieczenia obejmowane są osoby, które:

- nie spełniają warunków do podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu, a dla których działalność rolnicza stanowi stałe źródło utrzymania, w tym w szczególności rolnicy prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwie o powierzchni nieprzekraczającej 1 ha przeliczeniowego i pracujący w tym gospodarstwie ich małżonkowie i domownicy,
- będąc rolnikiem przekazały grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa do zalesienia, jeżeli nie podlegają innemu ubezpieczeniu społecznemu lub nie mają ustalonego prawa do emerytury lub renty lub prawa do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Dobrowolnie na wniosek ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim wyłącznie w zakresie ograniczonym do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej obejmowane są osoby prowadzące działalność rolniczą, a podlegające innemu ubezpieczeniu społecznemu lub mające ustalone prawo do emerytury lub renty (z wyłączeniem emerytów i rencistów, którzy mają orzeczoną niezdolność do samodzielnej egzystencji) lub mające ustalone prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych.

Dobrowolnie ubezpieczeniem wyłącznie emerytalno-rentowym obejmowane są osoby, które:

- podlegały ubezpieczeniu społecznemu rolników jako rolnik i zaprzestały prowadzenia działalności rolniczej, nie nabywając prawa do emerytury lub renty z ubezpieczenia, jeżeli podlegały ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 12 lat i 6 miesięcy po dniu 1 stycznia 1991 r.,

- pobierają rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy jako rentę okresową,

- prowadziły gospodarstwo rolne lub w nim pracowały i z tego tytułu podlegały ubezpieczeniu społecznemu rolników, a następnie zaprzestały wykonywania działalności rolniczej lub pracy w gospodarstwie rolnym w związku z nabyciem prawa do świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno-rentowego.

Osoby te mogą zdecydować czy chcą podlegać ubezpieczeniom w KRUS czy w ZUS. W przypadku dokonania wyboru dotyczącego podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w KRUS osoby te powinny, w ciągu 30 dni od wydania decyzji przyznającej odpowiedni zasiłek lub świadczenie, złożyć w dotychczasowej jednostce organizacyjnej KRUS wniosek o objęcie tym ubezpieczeniem,

- pobierają rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym – do uzyskania 25-letniego okresu ubezpieczenia emerytalno – rentowego.

W okresie sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem własnym, swojego małżonka, lub dzieckiem przysposobionym jest możliwość finansowania z budżetu państwa składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe przez okres do 3 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 5 roku życia, a w przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym przez okres 6 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, pod warunkiem złożenia wniosku w tej sprawie i spełnianiu warunków określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników za:

- rolnika i domownika podlegającego ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z mocy ustawy (czyli obowiązkowo) albo na wniosek (czyli dobrowolnie),

- rolnika i domownika, który nie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników,

- osobę będącą członkiem rodziny rolnika lub domownika, która nie spełnia warunków do podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

• przypisu, wpływów należności z tytułu składek oraz wskaźnika ściągłości:

- przypis należności z tytułu składek obejmuje składki, należne od składek odsetki za zwłokę i koszty upomnienia,

- wpływy należności z tytułu składek obejmują opłacone składki, odsetki za zwłokę, koszty upomnienia, przeniesienia nadpłat przedawnionych na różne dochody, uznanie wypłat, zwrot świadczeń nienależnie pobranych, którymi pokryto należności.

Przypis i wpływy należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne ogółem jest to odpowiednio suma przypisanych i opłaconych należności na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie (Fundusz Składowy) oraz na ubezpieczenie emerytalno-rentowe (Fundusz Emerytalno-Rentowy),

Wskaźnik ściągłości jest to stosunek procentowy wpływów należności ogółem do przypisu należności ogółem.

• liczby wydanych decyzji o podleganiu i ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników.

VI. Dział Ubezpieczenie Zdrowotne

zawiera dane statystyczne dotyczące realizowanych przez KRUS zadań na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają:

• osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniem społecznym rolników, które są rolnikami, małżonkami lub domownikami w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,

• pomocnicy rolnika w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników,

• rolnicy i ich domownicy, którzy nie podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, niepodlegający ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu;

• członkowie rodzin wyżej wymienionych rolników i domowników, którzy nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu i zostali zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego w KRUS.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne za rolników objętych tym ubezpieczeniem, którzy prowadzą działalność rolniczą na gruntach rolnych poniżej 6 ha przeliczeniowych oraz za ich domowników, finansowane są przez budżet państwa. Natomiast rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne o powierzchni 6 i więcej hektarów przeliczeniowych użytków rolnych składkę na ubezpieczenie zdrowotne za siebie, małżonków i domowników podlegających temu ubezpieczeniu, opłacają indywidualnie w wysokości 1 zł miesięcznie od każdego pełnego hektara przeliczeniowego użytków rolnych. Również indywidualnie opłacana jest składka przez rolników, prowadzących działalność rolniczą w ramach działów specjalnych w rozumieniu przepisów ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (niezależnie czy działalność ta prowadzona jest wyłącznie w samoistnym dziale specjalnym, czy też dodatkowo na użytkach rolnych).

Rolnik prowadzący dział specjalny produkcji rolnej opłaca składki zdrowotne na swoje ubezpieczenie od deklarowanej podstawy wymiaru składki odpowiadającej:

- dochodowi ustalonymu dla opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, w kwocie nie niższej jednak niż kwota odpowiadająca wysokości minimalnego wynagrodzenia bądź,

- minimalnemu wynagrodzeniu w przypadku prowadzenia działalności niepodlegającej opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne za domowników opłacana jest w zależności od zakresu prowadzonej przez rolnika działalności rolniczej:

- w przypadku prowadzenia działów specjalnych łącznie z gospodarstwem rolnym o powierzchni użytków rolnych 6 i więcej hektarów przeliczeniowych rolnik opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne od użytków rolnych (1 zł za 1 hektar przeliczeniowy),
- w przypadku prowadzenia wyłącznie działów specjalnych rolnik opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9 % podstawy wymiaru, który stanowi kwota 33,4% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku,
- w przypadku prowadzenia działów specjalnych łącznie z gospodarstwem rolnym o powierzchni użytków rolnych poniżej 6 ha przeliczeniowych składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z budżetu państwa.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne za pomocników rolnika wynosi 9 % podstawy wymiaru, który stanowi 33,4 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna. Opłacana jest tylko z jednego tytułu, np.:

- rolnicy i domownicy prowadzący pozarolniczą działalność gospodarczą i jednocześnie podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników, ubezpieczeniu zdrowotnemu podlegają wyłącznie z tytułu wykonywanej działalności rolniczej i z tego tytułu opłacana jest składka na to ubezpieczenie;
- rolnicy, prowadzący działalność rolniczą w ramach działów specjalnych produkcji rolnej i prowadzący jednocześnie działalność rolniczą na gruntach, opłacają na swoje ubezpieczenie wyłącznie składki zdrowotne z tytułu prowadzenia działów specjalnych, natomiast za domowników w gospodarstwach rolnych o powierzchni 6 i więcej hektarów przeliczeniowych wyłącznie z gruntów.

W przypadku rolników lub domowników, którzy, podlegając ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie z mocy ustawy, zostali objęci innym ubezpieczeniem społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia lub powołania do rady nadzorczej albo odbywania służby zastępczej, składka zdrowotna jest opłacana z każdego należnego tytułu, z wyjątkiem składek finansowanych z budżetu państwa. Wówczas składka ta nie jest opłacana przez KRUS.

Składka zdrowotna za osoby posiadające prawo do świadczeń dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych, nie opodatkowanych oraz za osoby, które utraciły wzrok w wyniku działań wojennych w latach 1939-1945 lub eksplozji niewypałów i niewybuchów pozostałych po tych działaniach, otrzymujących dochody z tytułu emerytury lub renty zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych na podstawie odrębnych przepisów są finansowane z budżetu państwa.

Składka zdrowotna za emerytów i rencistów wynosi 9% podstawy wymiaru, z czego ubezpieczony finansuje składkę w wysokości 1,25% podstawy z kwoty netto emerytury lub renty (z wyłączeniem dodatków, świadczeń pieniężnych i ryczałtu energetycznego oraz do deputatu węglowego). Natomiast składka pomniejszająca zaliczkę na podatek dochodowy stanowi 7,75% podstawy.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Symbol	Opis
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05
Kropka (.)	brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
Znak (x)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe
„w tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
”z tego”	oznacza, że podaje się wszystkie składniki sumy

OBJAŚNIENIA SKRÓTÓW

Skrót	Znaczenie
KRUS	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych
Fundusz Składkowy	Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników
MON	Ministerstwo Obrony Narodowej
MSWiA	Zakład Emerytalno-Rentowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji
MS	Ministerstwo Sprawiedliwości
NFZ	Narodowy Fundusz Zdrowia
FER	Fundusz Emerytalno-Rentowy
UE	Unia Europejska
EFTA	Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu
zł	złoty

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

TABLICA 1. EMERYTURY I RENTY

Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
OGÓŁEM								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców	990 883	997 402	977 905	974 723	977 546	-0,3%	-1,6%	-2,0%
w tym świadczenia zbiegowe pracownicze	37 260	38 932	32 868	31 833	32 980	-3,1%	-14,6%	-15,3%
Kwota wypłat w zł	4 521 333 313,67	13 418 511 912,27	5 606 061 738,12	5 594 584 052,70	16 048 164 682,50	-0,2%	23,7%	19,6%
w tym świadczenia zbiegowe pracownicze	190 286 379,17	586 634 385,87	194 236 011,90	188 004 369,44	565 979 987,83	-3,2%	-1,2%	-3,5%
Przeciętne świadczenie w zł	1 520,98	1 494,83	1 910,91	1 913,22	1 824,09	0,1%	25,8%	22,0%
EMERYTURY								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców	771 457	776 903	763 523	764 465	764 151	0,1%	-0,9%	-1,6%
Kwota wypłat w zł	3 548 039 855,67	10 501 650 454,95	4 415 781 744,84	4 420 118 550,98	12 639 687 738,78	0,1%	24,6%	20,4%
Przeciętne świadczenie w zł	1 533,05	1 501,93	1 927,81	1 927,32	1 837,87	-0,03%	25,7%	22,4%
RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców	178 014	178 842	173 258	169 730	172 483	-2,0%	-4,7%	-3,6%
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	11 953	12 004	11 606	11 375	11 555	-2,0%	-4,8%	-3,7%
Kwota wypłat w zł	727 067 549,11	2 183 373 913,77	898 773 695,42	885 721 669,10	2 566 455 144,27	-1,5%	21,8%	17,5%
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	53 422 568,03	160 058 047,08	67 728 094,71	67 052 862,68	192 807 728,30	-1,0%	25,5%	20,5%
Przeciętne świadczenie w zł	1 361,44	1 356,49	1 729,16	1 739,48	1 653,27	0,6%	27,8%	21,9%
RENTY RODZINNE								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców	41 411	41 657	41 123	40 528	40 912	-1,4%	-2,1%	-1,8%
Kwota wypłat w zł	246 204 931,39	733 422 502,27	291 484 053,28	288 721 588,04	841 956 579,65	-0,9%	17,3%	14,8%
Przeciętne świadczenie w zł	1 981,78	1 956,24	2 362,70	2 374,65	2 286,61	0,5%	19,8%	16,9%
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA CYWILNYCH NIEWIDOMYCH OFIAR DZIAŁAŃ WOJENNYCH								
Kwota wypłat w zł	20 977,50	65 041,28	22 244,58	22 244,58	65 219,80	0,0%	6,0%	0,3%

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

TABLICA 2. ZWIĘKSZENIA DO EMERYTUR I RENT FINANSOWANE Z FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO, WYPŁACANE PRZY ŚWIADCZENIACH PRACOWNICZYCH

Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	trzech kw. 2023 r. z trzema kw. 2022 r.
OGÓLEM								
Przeciętna miesięczna liczba osób	626 538	627 778	625 360	624 545	625 112	-0,1%	-0,3%	-0,4%
Kwota wypłat w zł	199 091 404,22	589 696 876,40	229 112 431,47	229 415 142,18	665 557 930,17	0,1%	15,2%	12,9%
EMERYTURY								
Przeciętna miesięczna liczba osób	506 592	507 046	508 883	509 368	508 668	0,1%	0,5%	0,3%
Kwota wypłat w zł	177 502 000,04	524 891 503,55	206 184 477,89	206 698 788,31	598 820 146,10	0,2%	16,4%	14,1%
RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY								
Przeciętna miesięczna liczba osób	9 563	9 865	9 044	8 867	9 043	-2,0%	-7,3%	-8,3%
Kwota wypłat w zł	2 932 734,21	9 017 362,93	3 081 538,15	3 103 061,11	9 075 239,36	0,7%	5,8%	0,6%
RENTY RODZINNE								
Przeciętna miesięczna liczba osób	110 382	110 867	107 433	106 310	107 402	-1,0%	-3,7%	-3,1%
Kwota wypłat w zł	18 656 669,97	55 788 009,92	19 846 415,43	19 613 292,76	57 662 544,71	-1,2%	5,1%	3,4%

TABLICA 3. WNIOSKI I DECYZJE W SPRAWACH O PRYZNANIE RODZIELSKICH ŚWIADCZEŃ UZUPEŁNIJĄCYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Liczba wniosków złożonych w okresie sprawozdawczym	Liczba wniosków załatwionych w okresie sprawozdawczym		Liczba decyzji pierwszorazowych przyznających	Liczba decyzji pierwszorazowych odmownych
		Razem	w tym po terminie ustawowym		
	III KWARTAŁ 2023 R.				
OGÓLEM	137	127	-	52	71
dolnośląskie	7	6	-	1	5
kujawsko-pomorskie	7	8	-	5	3
lubelskie	8	7	-	2	5
lubuskie	2	1	-	-	1
łódzkie	3	3	-	3	-
małopolskie	19	17	-	9	8
mazowieckie	8	9	-	1	6
opolskie	6	5	-	2	3
podkarpackie	16	16	-	10	6
podlaskie	5	6	-	3	3
pomorskie	7	5	-	1	4
śląskie	7	6	-	1	5
świętokrzyskie	7	7	-	2	5
warmińsko-mazurskie	9	10	-	4	6
wielkopolskie	17	16	-	5	9
zachodniopomorskie	9	5	-	3	2

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

TABLICA 4. WNIOSKI O PRYZNANIE EMERYTUR I RENT WEDŁUG RODZAJÓW ŚWIADCZEŃ

Wyszczególnienie	Liczba wniosków pozostałych z poprzedniego okresu	Liczba zarejestrowanych wniosków	Liczba załatwionych wniosków		Liczba wniosków pozostałych do załatwienia w następnym okresie
			Razem	w tym po terminie ustawowym	
III KWARTAŁ 2023 R.					
OGÓŁEM	16 287	21 932	22 665	1	15 554
Emerytury razem	2 260	9 104	8 951	-	2 413
Renty razem, z tego:	14 306	13 742	14 614	1	13 434
Renty z tytułu niezdolności do pracy	14 027	12 828	13 714	1	13 141
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	629	514	595	-	548
Renty rodzinne	279	914	900	-	293
Emerytury i renty z art. 9 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r.	-	-	-	-	-

TABLICA 5. WNIOSKI O PRYZNANIE EMERYTUR I RENT WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Liczba wniosków pozostałych z poprzedniego okresu	Liczba zarejestrowanych wniosków	Liczba załatwionych wniosków		Liczba wniosków pozostałych do załatwienia w następnym okresie
			Razem	w tym po terminie ustawowym	
III KWARTAŁ 2023 R.					
OGÓŁEM	16 566	22 846	23 565	1	15 847
dolnośląskie	341	703	708	-	336
kujawsko-pomorskie	1 041	1 447	1 441	-	1 047
lubelskie	1 892	2 786	2 902	-	1 776
lubuskie	154	280	245	-	189
łódzkie	1 151	1 732	1 708	-	1 175
małopolskie	2 281	2 476	2 854	-	1 903
mazowieckie	2 173	3 250	3 370	-	2 053
opolskie	182	322	319	-	185
podkarpackie	1 222	1 473	1 591	-	1 104
podlaskie	979	1 672	1 695	-	956
pomorskie	762	847	739	-	870
śląskie	370	647	675	-	342
świętokrzyskie	1 355	1 463	1 603	-	1 215
warmińsko-mazurskie	524	828	786	-	566
wielkopolskie	1 796	2 436	2 428	1	1 804
zachodniopomorskie	343	484	501	-	326

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

TABLICA 6. DECYZJE I POSTĘPOWANIA UMORZONE W SPRAWACH O EMERYTURY I RENTY WEDŁUG RODZAJÓW ŚWIADCZEŃ

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji i postępowań umorzonych	Liczba wydanych decyzji				Postępowania umorzone
		Ogółem	przyznających świadczenia	odmownych	udział odmownych decyzji do ogółem wydanych decyzji	
III KWARTAŁ 2023 R.						
OGÓŁEM	23 523	23 221	21 238	1 983	8,5%	302
Emerytury razem	8 951	8 857	8 319	538	6,1%	94
Renty razem, z tego:	14 614	14 406	12 919	1 487	10,3%	208
Renty z tytułu niezdolności do pracy razem	13 714	13 524	12 079	1 445	10,7%	190
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	595	582	469	113	19,4%	13
Renty rodzinne	900	882	840	42	4,8%	18
Emerytury i renty z art. 9 ustawy z dnia 24 lutego 1990 r.	0	-	-	-	-	-

TABLICA 7. DECYZJE I POSTĘPOWANIA UMORZONE W SPRAWACH O EMERYTURY I RENTY WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji i postępowań umorzonych	Liczba wydanych decyzji				Postępowania umorzone
		Ogółem	przyznających świadczenia	odmownych	udział odmownych decyzji do ogółem wydanych decyzji	
III KWARTAŁ 2023 R.						
OGÓŁEM	23 565	23 263	21 238	2 025	8,7%	302
dolnośląskie	708	707	657	50	7,1%	1
kujawsko-pomorskie	1 441	1 432	1 334	98	6,8%	9
lubelskie	2 902	2 861	2 526	335	11,7%	41
lubuskie	245	240	225	15	6,3%	5
łódzkie	1 708	1 693	1 517	176	10,4%	15
małopolskie	2 854	2 836	2 649	187	6,6%	18
mazowieckie	3 370	3 337	3 045	292	8,8%	33
opolskie	319	316	281	35	11,1%	3
podkarpackie	1 591	1 554	1 459	95	6,1%	37
podlaskie	1 695	1 653	1 461	192	11,6%	42
pomorskie	739	726	657	69	9,5%	13
śląskie	675	671	634	37	5,5%	4
świętokrzyskie	1 603	1 560	1 393	167	10,7%	43
warmińsko-mazurskie	786	774	684	90	11,6%	12
wielkopolskie	2 428	2 412	2 263	149	6,2%	16
zachodniopomorskie	501	491	453	38	7,7%	10

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

TABLICA 8. WNIOSKI O PRYZNANIE EMERYTUR I RENT ROLNICZYCH ROZPATRYWANE Z ZASTOSOWANIEM PRZEPISÓW WSPÓLNOTOWYCH UE

Wyszczególnienie	Liczba wniosków pozostałych do załatwienia z poprzedniego okresu sprawozdawczego	Liczba wniosków które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	Liczba wniosków przekazanych do instytucji zagranicznych	Liczba spraw załatwionych ogółem	Liczba spraw, w których trwa postępowanie międzynarodowe
	III KWARTAŁ 2023 R.				
OGÓŁEM	1 122	900	240	980	1 152
Emerytury razem	451	426	124	524	425
Renty razem, z tego:	671	474	116	456	727
Renty z tytułu niezdolności do pracy razem	562	422	99	387	629
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	14	18	1	17	16
Renty rodzinne	109	52	17	69	98

TABLICA 9. DECYZJE W SPRAWACH WNIOSKÓW O PRYZNANIE EMERYTUR I RENT ROLNICZYCH Z ZASTOSOWANIEM PRZEPISÓW WSPÓLNOTOWYCH UE

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji						
	Ogółem	w tym:				Decyzji tymczasowych	Decyzji odmownych
		Decyzji ostatecznych					
		Razem	Płatne pro rata temporis ¹⁾	Płatne na podstawie tylko polskich okresów ubezpieczenia			
III KWARTAŁ 2023 R.							
OGÓŁEM	892	569	234	335	204	119	
Emerytury razem	487	287	134	153	129	71	
Renty razem, z tego:	405	282	100	182	75	48	
Renty z tytułu niezdolności do pracy razem	351	246	84	162	64	41	
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	17	10	1	9	5	2	
Renty rodzinne	54	36	16	20	11	7	

¹⁾ "pro rata temporis" emerytura ustalana i wypłacana jest w wysokościach częściowych, wynikających z proporcji okresów ubezpieczenia przebytych w danym państwie członkowskim do łącznych okresów ubezpieczenia przebytych we wszystkich państwach członkowskich. Każde państwo wypłaca emeryturę (rentę) wyłącznie za okresy ubezpieczenia przebyte na swoim terytorium.

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

TABLICA 10. WNIOSKI O PRYZNANIE EMERYTUR I RENT ROLNICZYCH Z ZASTOSOWANIEM POSTANOWIEŃ UMÓW DWUSTRONNYCH O ZABEZPIECZENIU SPOŁECZNYM

Wyszczególnienie	Liczba wniosków pozostałych do załatwienia z poprzedniego okresu sprawozdawczego	Liczba wniosków które wpłynęły w okresie sprawozdawczym	Liczba wniosków przekazanych do instytucji zagranicznych	Liczba spraw załatwionych ogółem	Liczba spraw, w których trwa postępowanie międzynarodowe
	III KWARTAŁ 2023 R.				
OGÓŁEM	40	30	2	25	45
Emerytury razem	28	25	2	19	34
Renty razem, z tego:	12	5	-	6	11
Renty z tytułu niezdolności do pracy razem	12	4	-	6	10
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	1	-	-	-	1
Renty rodzinne	0	1	-	-	1

TABLICA 11. DECYZJE W SPRAWACH WNIOSKÓW O PRYZNANIE EMERYTUR I RENT ROLNICZYCH Z ZASTOSOWANIEM POSTANOWIEŃ UMÓW DWUSTRONNYCH O ZABEZPIECZENIU SPOŁECZNYM

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji				
	Ogółem	w tym:			Decyzji odmownych
		Decyzji ostatecznych			
		Razem	Płatne pro rata temporis ¹	Płatne na podstawie tylko polskich okresów ubezpieczenia	
III KWARTAŁ 2023 R.					
OGÓŁEM	25	21	10	11	4
Emerytury razem	19	16	10	6	3
Renty razem, z tego:	6	5	-	5	1
Renty z tytułu niezdolności do pracy razem	6	5	-	5	1
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	-	-	-	-	-
Renty rodzinne	-	-	-	-	-

¹⁾ "pro rata temporis" emerytura ustalana i wypłacana jest w wysokościach częściowych, wynikających z proporcji okresów ubezpieczenia przebytych w danym państwie członkowskim do łącznych okresów ubezpieczenia przebytych we wszystkich państwach członkowskich. Każde państwo wypłaca emeryturę (rentę) wyłącznie za okresy ubezpieczenia przebyte na swoim terytorium.

I. EMERYTURY I RENTY REALIZOWANE PRZEZ KRUS

TABLICA 12. ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE TRANSFEROWANE DO POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTW UE/EFTA I WIELKIEJ BRYTANII ORAZ DO INNYCH PAŃSTW NA PODSTAWIE UMÓW DWUSTRONNYCH

Wyszczególnienie	Razem emerytury i renty		Emerytury		Renty z tytułu niezdolności do pracy		w tym: renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe		Renty rodzinne	
	Przeciętna liczba osób	Kwota wypłat w zł	Przeciętna liczba osób	Kwota wypłat w zł	Przeciętna liczba osób	Kwota wypłat w zł	Przeciętna liczba osób	Kwota wypłat w zł	Przeciętna liczba osób	Kwota wypłat w zł
III KWARTAŁ 2023 R.										
OGÓLEM	3 939	11 859 606,45	3 266	9 705 422,07	294	1 007 671,30	3	16 683,42	380	1 146 513,08
w tym:										
świadczenia "zbiegowe"	40	255 495,79	39	249 597,79	1	5 898,00	-	-	-	-
z tego:										
do państw UE/EFTA i Wielkiej Brytanii razem	3 662	10 509 363,41	3 012	8 471 386,28	287	973 659,46	3	16 683,42	363	1 064 317,67
Austria	108	305 381,27	73	203 051,96	28	75 882,66	-	-	7	26 446,65
Belgia	47	247 719,83	24	123 462,50	17	110 207,97	-	-	6	14 049,36
Bulgaria	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Chorwacja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Cypr	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Czechy	2	9 544,41	-	-	2	9 544,41	-	-	-	-
Dania	1	6 781,85	0	2 016,53	-	-	-	-	1	4 765,32
Estonia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finlandia	1	3 176,88	-	-	-	-	-	-	1	3 176,88
Francja	27	126 545,89	22	115 826,11	4	10 637,52	-	-	1	82,26
Grecja	1	1 141,68	1	1 141,68	-	-	-	-	-	-
Hiszpania	22	117 070,63	11	72 024,43	6	27 795,67	-	-	5	17 250,53
Holandia	7	24 063,81	5	21 708,72	1	632,16	-	-	1	1 722,93
Irlandia	10	48 305,43	6	32 839,95	3	10 700,16	-	-	1	4 765,32
Islandia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lichtenstein	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Litwa	3	11 389,08	-	-	1	4 528,98	-	-	2	6 860,10
Luksemburg	1	380,52	-	-	-	-	-	-	1	380,52
Łotwa	2	9 530,64	-	-	-	-	-	-	2	9 530,64
Malta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niemcy	3 347	9 191 496,19	2 816	7 623 130,32	209	648 046,44	3	16 683,42	322	920 319,43
Norwegia	10	41 776,77	1	6 316,27	8	30 695,18	-	-	1	4 765,32
Portugalia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rumunia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Słowacja	3	10 022,58	1	1 169,97	-	-	-	-	2	8 852,61
Słowenia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szwajcaria	3	9 702,72	1	5 826,93	1	1 065,78	-	-	1	2 810,01
Szwecja	16	66 554,17	9	36 355,87	5	26 295,06	-	-	2	3 903,24
Węgry	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wlk. Brytania	35	191 020,77	27	152 050,38	2	12 862,15	-	-	6	26 108,24
Włochy	16	87 758,29	13	74 464,66	1	4 765,32	-	-	2	8 528,31
do państw objętych umowami dwustronnymi razem	277	1 350 243,04	254	1 234 035,79	7	34 011,84	-	-	17	82 195,41
Australia	63	194 230,51	62	188 243,68	1	5 986,83	-	-	-	-
Białoruś	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Izrael	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kanada	82	445 407,09	75	416 532,30	3	12 169,17	-	-	4	16 705,62
Quebec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korea	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macedonia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Moldawia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Mongolia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Turcja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ukraina	11	47 648,31	2	2 704,95	1	5 232,36	-	-	8	39 711,00
USA	121	662 957,13	115	626 554,86	2	10 623,48	-	-	4	25 778,79

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 1 (13). PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTUR I RENT WEDŁUG RODZAJÓW ŚWIADCZEŃ

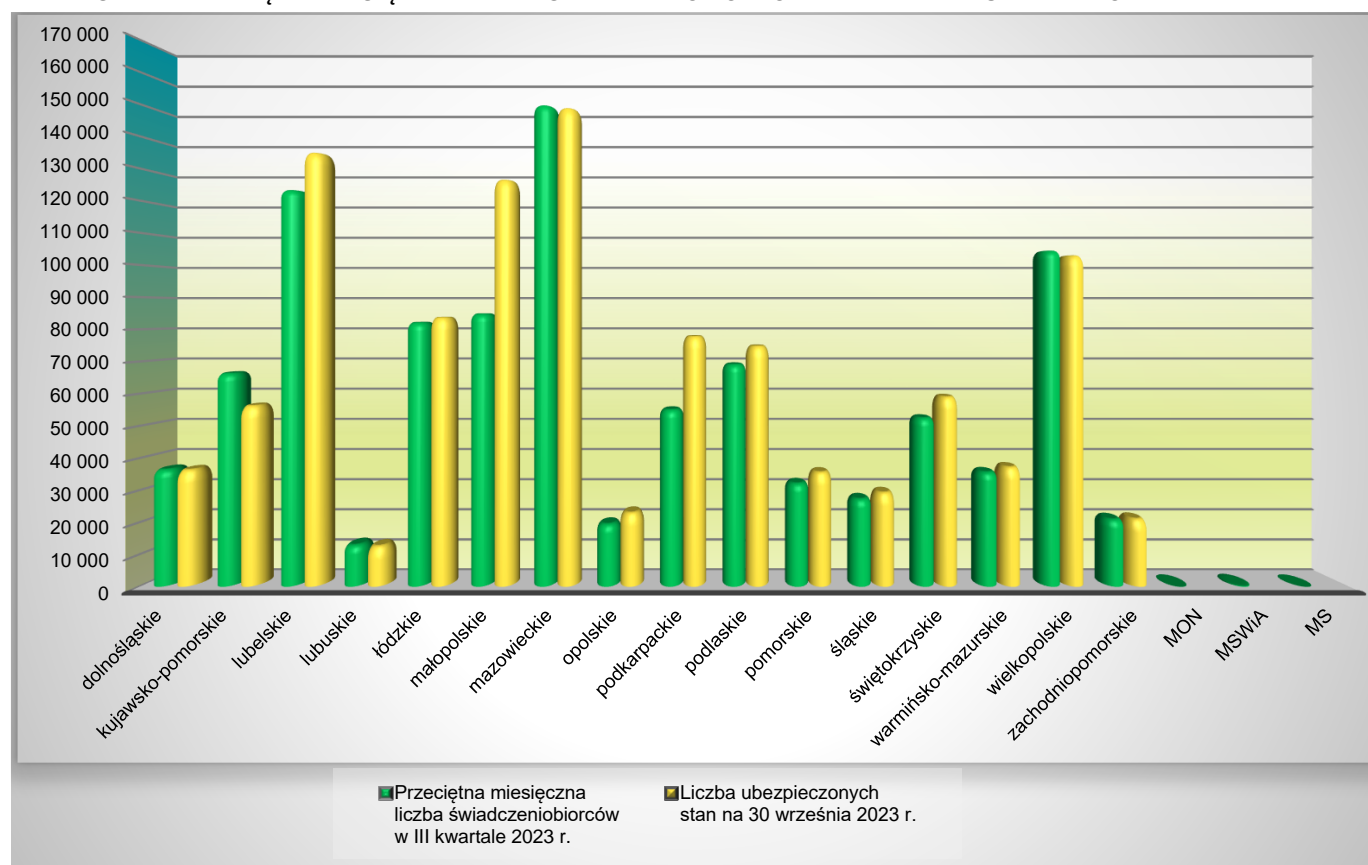
Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
OGÓŁEM								
EMERYTURY I RENTY ogółem	989 540	996 090	976 542	973 342	976 185	-0,3%	-1,6%	-2,0%
Emerytury	770 114	775 591	762 160	763 084	762 789	0,1%	-0,9%	-1,7%
Renty	219 425	220 499	214 381	210 258	213 396	-1,9%	-4,2%	-3,2%
EMERYTURY								
EMERYTURY RAZEM	770 114	775 591	762 160	763 084	762 789	0,1%	-0,9%	-1,7%
Emerytury rolnicze	687 144	688 580	689 842	693 361	690 235	0,5%	0,9%	0,2%
Emerytury za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	13 435	14 092	11 679	11 254	11 715	-3,6%	-16,2%	-16,9%
Emerytury za przekazane gospodarstwo rolne następcy	66 988	70 340	58 198	56 042	58 390	-3,7%	-16,3%	-17,0%
Emerytury nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	2 548	2 580	2 442	2 427	2 449	-0,6%	-4,7%	-5,1%
RENTY								
RENTY RAZEM	219 425	220 499	214 381	210 258	213 396	-1,9%	-4,2%	-3,2%
RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY RAZEM	178 014	178 842	173 258	169 730	172 483	-2,0%	-4,7%	-3,6%
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	11 953	12 004	11 606	11 375	11 555	-2,0%	-4,8%	-3,7%
Renty rolnicze z tytułu niezdolności do pracy	175 968	176 708	171 415	167 960	170 640	-2,0%	-4,6%	-3,4%
Renty z tytułu niezdolności do pracy za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	155	163	127	119	129	-6,3%	-23,2%	-20,9%
Renty z tytułu niezdolności do pracy za przekazane gospodarstwo rolne następcy	452	478	414	398	414	-3,9%	-11,9%	-13,4%
Renty z tytułu niezdolności do pracy nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	1 439	1 493	1 301	1 252	1 300	-3,8%	-13,0%	-12,9%
RENTY RODZINNE RAZEM	41 411	41 657	41 123	40 528	40 912	-1,4%	-2,1%	-1,8%
w tym renty rodzinne wypadkowe	795	813	784	765	779	-2,4%	-3,8%	-4,2%
Renty rodzinne rolnicze	39 994	40 224	39 782	39 209	39 571	-1,4%	-2,0%	-1,6%
Renty rodzinne za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	301	308	276	272	277	-1,4%	-9,6%	-10,1%
Renty rodzinne za przekazane gospodarstwo rolne następcy	775	783	738	725	738	-1,8%	-6,5%	-5,7%
Renty rodzinne nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	341	342	327	322	327	-1,5%	-5,6%	-4,4%

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 2 (14). PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW ORAZ LICZBA UBEZPIECZONYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców w III kwartale 2023 r.	Liczba ubezpieczonych stan na 30 września 2023 r.
dolnośląskie	36 377	36 286
kujawsko-pomorskie	66 414	56 324
lubelskie	123 611	135 317
lubuskie	12 723	12 355
łódzkie	82 249	83 842
małopolskie	84 951	126 885
mazowieckie	150 119	149 270
opolskie	19 302	22 846
podkarpackie	55 100	77 983
podlaskie	69 247	74 976
pomorskie	32 051	35 559
śląskie	27 195	29 185
świętokrzyskie	52 552	59 138
warmińsko-mazurskie	35 583	37 186
wielkopolskie	104 643	103 170
zachodniopomorskie	20 779	20 915
MON	73	
MSWiA	339	
MS	34	
Ogółem	973 342	1 061 237

WYKRES NR 1. PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW NA TLE LICZBY UBEZPIECZONYCH

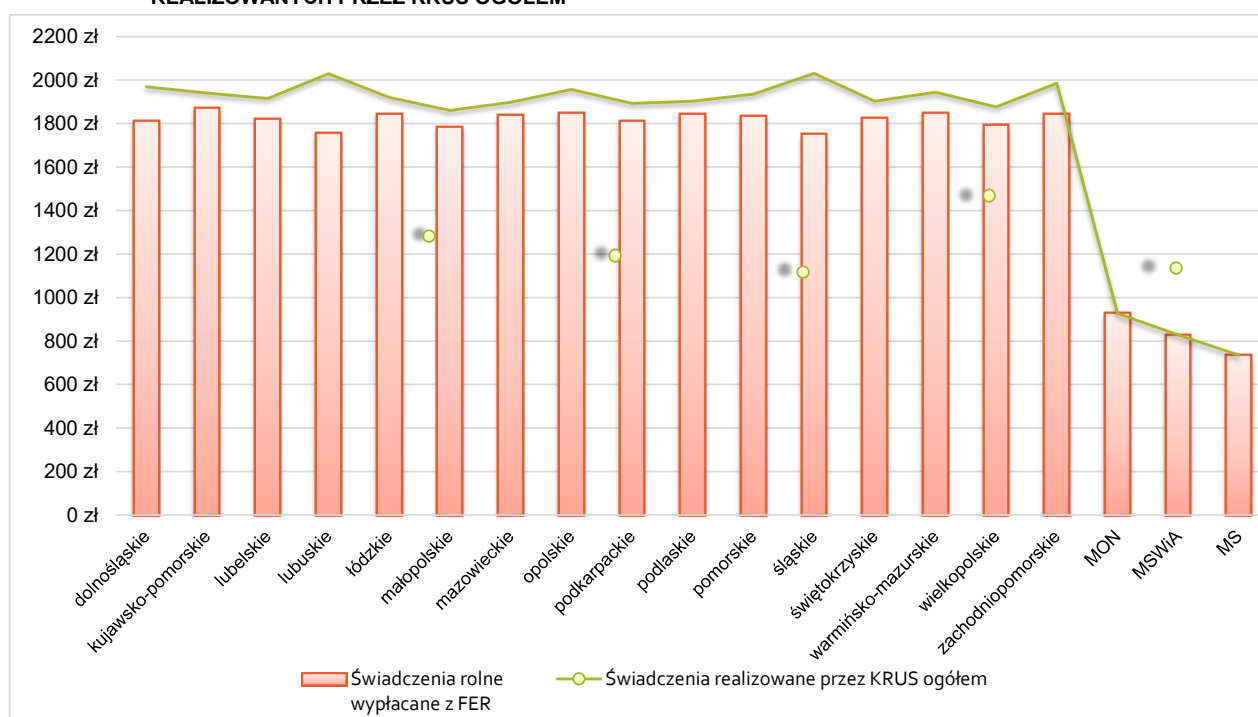

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 3 (15). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Świadczenia rolne wypłacane z FER	Świadczenia realizowane przez KRUS ogółem
	w złotych	
	III KWARTAŁ 2023 R.	
dolnośląskie	1 809,49	1 969,17
kujawsko-pomorskie	1 868,12	1 940,58
lubelskie	1 821,27	1 915,79
lubuskie	1 752,51	2 029,09
łódzkie	1 844,36	1 920,12
małopolskie	1 782,26	1 860,61
mazowieckie	1 838,07	1 897,36
opolskie	1 847,57	1 956,96
podkarpackie	1 808,37	1 892,86
podlaskie	1 843,61	1 902,23
pomorskie	1 834,22	1 935,93
śląskie	1 749,57	2 030,70
świętokrzyskie	1 824,22	1 903,33
warmińsko-mazurskie	1 848,37	1 944,40
wielkopolskie	1 791,81	1 876,50
zachodniopomorskie	1 843,23	1 985,24
MON	926,92	926,92
MSWiA	828,64	828,64
MS	735,14	735,14

WYKRES NR 2. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIA ROLNE WYPŁACANE Z FER W ODNIESIENIU DO ŚWIADCZEŃ REALIZOWANYCH PRZEZ KRUS OGÓŁEM

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 4 (16). PRZECIĘTNA MIESIĘCZNA LICZBA EMERYTUR I RENT WEDŁUG WOJEWÓDZTW ORAZ ŚWIADCZEŃ EMERYTALNYCH WYPŁACONYCH PRZEZ MON, MSWiA i MS

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego:					
		emerytury	renty razem	z tego:			
				z tytułu niezdolności do pracy		rodzinne	
				ogółem	w tym wypadkowe	ogółem	w tym wypadkowe
TRZY KWARTAŁY 2023 R.							
OGÓŁEM	976 185	762 789	213 396	172 483	11 555	40 912	779
dolnośląskie	36 475	28 870	7 605	6 138	450	1 467	22
kujawsko-pomorskie	66 500	51 846	14 653	12 290	984	2 364	56
lubelskie	124 157	96 976	27 181	22 166	1 437	5 015	110
lubuskie	12 834	9 538	3 296	2 755	175	541	9
łódzkie	82 577	69 351	13 226	10 216	882	3 009	43
małopolskie	85 000	57 674	27 326	23 553	1 122	3 773	65
mazowieckie	150 452	122 197	28 255	21 467	1 556	6 789	110
opolskie	19 360	16 644	2 715	2 033	155	682	15
podkarpackie	55 410	41 552	13 858	11 585	601	2 273	28
podlaskie	69 400	55 571	13 829	10 935	766	2 895	64
pomorskie	32 120	24 006	8 113	6 599	427	1 515	29
śląskie	27 328	21 870	5 458	4 464	320	994	20
świętokrzyskie	52 841	42 071	10 770	8 455	598	2 315	51
warmińsko-mazurskie	35 661	27 193	8 468	6 632	494	1 836	39
wielkopolskie	104 726	80 512	24 213	19 602	1 332	4 612	102
zachodniopomorskie	20 878	16 451	4 427	3 594	257	833	18
Emerytury finansowane z funduszu emerytalno-rentowego, wypłacane przez MON, MSWiA, MS z tego:	467	467	-	-	-	-	-
MON	76	76	-	-	-	-	-
MSWiA	355	355	-	-	-	-	-
MS	36	36	-	-	-	-	-

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

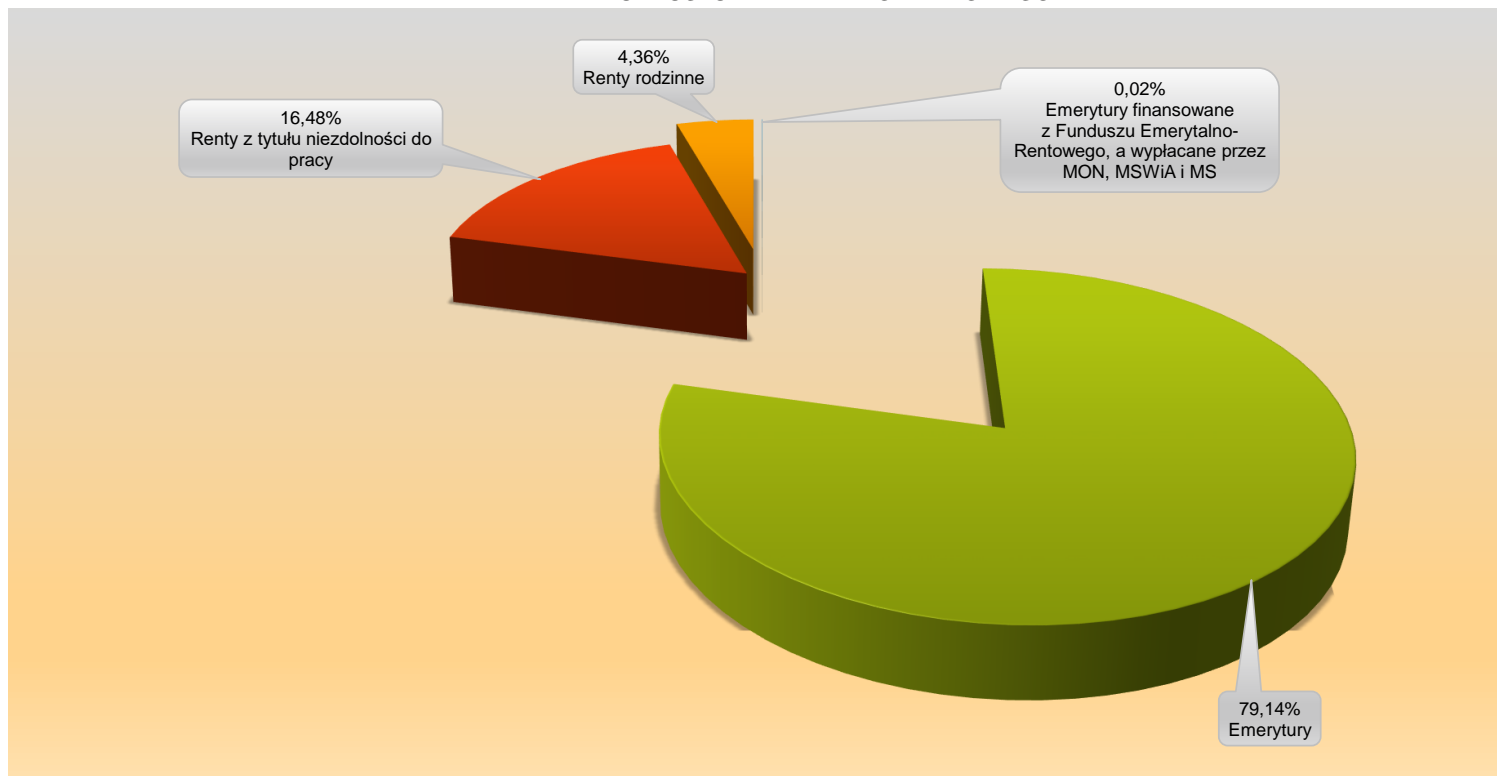
TABLICA 5 (17). WYDATKI NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE WEDŁUG RODZAJÓW ŚWIADCZEŃ

Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
	w złotych							
OGÓŁEM¹⁾								
EMERYTURY I RENTY z tego:	4 255 239 049,67	12 605 695 400,06	5 325 096 823,07	5 320 494 254,38	15 230 641 449,51	-0,1%	25,0%	20,8%
Emerytury	3 336 945 450,37	9 850 777 329,79	4 200 504 457,79	4 211 909 148,30	12 012 605 741,45	0,3%	26,2%	21,9%
Renty	918 293 599,30	2 754 918 070,27	1 124 592 365,28	1 108 585 106,08	3 218 035 708,06	-1,4%	20,7%	16,8%
EMERYTURY								
EMERYTURY RAZEM	3 336 945 450,37	9 850 777 329,79	4 200 504 457,79	4 211 909 148,30	12 012 605 741,45	0,3%	26,2%	21,9%
Emerytury rolnicze	3 010 894 619,62	8 842 901 760,72	3 859 190 787,60	3 881 889 955,59	11 023 358 119,63	0,6%	28,9%	24,7%
Emerytury za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	49 939 135,38	154 019 513,11	52 458 615,52	50 727 613,88	151 831 748,41	-3,3%	1,6%	-1,4%
Emerytury za przekazane gospodarstwo rolne następcy	264 568 118,81	819 293 880,98	275 773 989,17	266 312 616,55	799 459 330,66	-3,4%	0,7%	-2,4%
Emerytury nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	11 543 576,56	34 562 174,98	13 081 065,50	12 978 962,28	37 956 542,75	-0,8%	12,4%	9,8%
RENTY								
RENTY RAZEM z tego:	918 293 599,30	2 754 918 070,27	1 124 592 365,28	1 108 585 106,08	3 218 035 708,06	-1,4%	20,7%	16,8%
RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY RAZEM	719 908 773,84	2 162 597 804,36	890 092 892,66	876 867 166,32	2 540 967 504,12	-1,5%	21,8%	17,5%
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	47 997 330,99	144 607 056,45	60 969 880,20	60 071 880,64	172 961 186,32	-1,5%	25,2%	19,6%
Renty rolnicze z tytułu niezdolności do pracy	711 671 126,57	2 137 158 185,42	881 334 250,59	868 468 212,00	2 515 699 612,66	-1,5%	22,0%	17,7%
Renty z tytułu niezdolności do pracy za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	561 778,22	1 810 120,15	545 949,03	509 389,47	1 567 695,16	-6,7%	-9,3%	-13,4%
Renty z tytułu niezdolności do pracy za przekazane gospodarstwo rolne następcy	1 529 226,79	4 780 614,92	1 641 064,19	1 577 361,87	4 738 088,39	-3,9%	3,1%	-0,9%
Renty z tytułu niezdolności do pracy nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	6 146 642,26	18 848 883,87	6 571 628,85	6 312 202,98	18 962 107,91	-3,9%	2,7%	0,6%
RENTY RODZINNE RAZEM	198 384 825,46	592 320 265,91	234 499 472,62	231 717 939,76	677 068 203,94	-1,2%	16,8%	14,3%
w tym renty rodzinne wypadkowe	3 874 918,01	11 813 382,03	4 666 697,22	4 598 317,22	13 378 579,34	-1,5%	18,7%	13,2%
Renty rodzinne rolnicze	190 360 379,27	568 299 382,22	225 489 407,37	222 814 701,65	650 908 248,43	-1,2%	17,0%	14,5%
Renty rodzinne za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	1 764 735,58	5 348 726,04	1 906 681,19	1 873 445,81	5 533 851,26	-1,7%	6,2%	3,5%
Renty rodzinne za przekazane gospodarstwo rolne następcy	4 434 608,01	13 239 283,57	4 982 652,07	4 970 479,23	14 545 400,98	-0,2%	12,1%	9,9%
Renty rodzinne nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	1 825 102,60	5 432 874,08	2 120 731,99	2 059 313,07	6 080 703,27	-2,9%	12,8%	11,9%

¹⁾ Kwota nie obejmuje należnych świadczeń z innych systemów ubezpieczeniowych, wypłacanych w tzw. zbiegu z emeryturą lub rentą rolną.

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

WYKRES NR 3. STRUKTURA WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA FINANSOWANE
Z FUNDUSZU EMERYTALNO-RENTOWEGO

Dane do wykresu nr 3

Wyszczególnienie	Emerytury	Renty z tytułu niezdolności do pracy	Renty rodzinne	Emerytury finansowane z Funduszu Emerytalno-Rentowego, a wypłacane przez MON, MSWiA i MS	Ogółem
Kwota w zł	4 210 786 785,17	876 867 166,32	231 717 939,76	1 122 363,13	5 320 494 254,38
Udział procentowy	79,14%	16,48%	4,36%	0,02%	100,00%

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 6 (18). WYDATKI NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW ORAZ ŚWIADCZENIA EMERYTALNE WYPŁACONE PRZEZ MON, MSWiA i MS

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	z tego:					
		emerytury	renty razem	z tego:			
				z tytułu niezdolności do pracy		rodzinne	
				ogółem	w tym wypadkowe	ogółem	w tym wypadkowe
TRZY KWARTAŁY 2023 R.							
w złotych							
OGÓŁEM	15 230 641 449,51	12 012 605 741,45	3 218 035 708,06	2 540 967 504,12	172 961 186,32	677 068 203,94	13 378 579,34
dolnośląskie	563 781 915,02	450 821 641,00	112 960 274,02	89 902 961,09	6 540 324,11	23 057 312,93	337 588,98
kujawsko-pomorskie	1 062 399 866,56	834 428 374,23	227 971 492,33	184 643 286,91	15 182 126,32	43 328 205,42	1 062 397,96
lubelskie	1 937 074 147,15	1 526 543 343,57	410 530 803,58	327 880 938,96	21 677 709,58	82 649 864,62	1 803 418,86
lubuskie	192 543 041,34	144 028 215,44	48 514 825,90	39 796 262,45	2 464 393,64	8 718 563,45	148 384,68
łódzkie	1 302 878 126,97	1 093 477 003,43	209 401 123,54	150 730 492,64	13 155 514,59	58 670 630,90	1 050 732,16
małopolskie	1 299 944 497,60	894 064 137,45	405 880 360,15	345 944 217,87	16 523 999,61	59 936 142,28	1 103 230,82
mazowieckie	2 367 562 153,82	1 943 858 461,06	423 703 692,76	314 712 925,08	23 472 551,30	108 990 767,68	1 862 940,87
opolskie	305 748 413,93	263 125 637,44	42 622 776,49	30 604 870,82	2 383 285,13	12 017 905,67	252 948,96
podkarpackie	859 561 180,69	652 838 908,72	206 722 271,97	169 104 416,69	8 793 870,29	37 617 855,28	495 343,30
podlaskie	1 098 095 784,33	887 678 452,02	210 417 332,31	160 822 910,24	11 595 104,09	49 594 422,07	1 062 817,05
pomorskie	505 027 068,56	382 413 412,48	122 613 656,08	97 377 793,54	6 402 877,83	25 235 862,54	490 962,02
śląskie	409 434 651,76	329 356 810,22	80 077 841,54	64 643 547,93	4 603 624,56	15 434 293,61	336 651,60
świętokrzyskie	823 998 270,62	662 653 978,84	161 344 291,78	124 676 522,90	8 932 427,51	36 667 768,88	801 473,34
warmińsko-mazurskie	565 023 567,57	436 566 446,04	128 457 121,53	98 178 304,48	7 453 769,55	30 278 817,05	662 515,49
wielkopolskie	1 605 135 181,98	1 246 355 238,17	358 779 943,81	288 740 533,56	19 963 495,58	70 039 410,25	1 632 269,89
zachodniopomorskie	329 216 014,94	261 178 114,67	68 037 900,27	53 207 518,96	3 816 112,63	14 830 381,31	274 903,36
Emerytury finansowane z funduszu emerytalno-rentowego, wypłacane przez MON, MSWiA, MS z tego:	3 217 566,67	3 217 566,67	-	-	-	-	-
MON	604 748,29	604 748,29	-	-	-	-	-
MSWiA	2 383 208,01	2 383 208,01	-	-	-	-	-
MS	229 610,37	229 610,37	-	-	-	-	-

¹⁾ Kwota nie obejmuje należnych świadczeń z innych systemów ubezpieczeniowych, wypłacanych w tzw. zbiegu z emeryturą lub rentą rolną.

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 7 (19). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE EMERYTALNO-RENTOWE WEDŁUG RODZAJÓW ŚWIADCZEŃ

Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
	w złotych							
OGÓŁEM¹⁾								
EMERYTURY I RENTY z tego:	1 433,41	1 406,13	1 817,67	1 822,07	1 733,58	0,2%	27,1%	23,3%
Emerytury	1 444,35	1 411,22	1 837,10	1 839,86	1 749,81	0,2%	27,4%	24,0%
Renty	1 395,00	1 388,23	1 748,59	1 757,50	1 675,57	0,5%	26,0%	20,7%
EMERYTURY								
EMERYTURY RAZEM	1 444,35	1 411,22	1 837,10	1 839,86	1 749,81	0,2%	27,4%	24,0%
Emerytury rolnicze	1 460,58	1 426,91	1 864,77	1 866,22	1 774,49	0,1%	27,8%	24,4%
Emerytury za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	1 239,03	1 214,43	1 497,28	1 502,55	1 440,01	0,4%	21,3%	18,6%
Emerytury za przekazane gospodarstwo rolne następcy	1 316,50	1 294,18	1 579,52	1 584,01	1 521,30	0,3%	20,3%	17,5%
Emerytury nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	1 510,35	1 488,40	1 785,57	1 782,58	1 722,17	-0,2%	18,0%	15,7%
RENTY								
RENTY RAZEM z tego:	1 395,00	1 388,23	1 748,59	1 757,50	1 675,57	0,5%	26,0%	20,7%
RENTY Z TYTUŁU NIEZDOLNOŚCI DO PRACY RAZEM	1 348,04	1 343,58	1 712,46	1 722,09	1 636,85	0,6%	27,7%	21,8%
w tym renty z tytułu niezdolności do pracy wypadkowe	1 338,50	1 338,50	1 751,15	1 760,35	1 663,12	0,5%	31,5%	24,3%
Renty rolnicze z tytułu niezdolności do pracy	1 348,11	1 343,81	1 713,84	1 723,56	1 638,08	0,6%	27,9%	21,9%
Renty z tytułu niezdolności do pracy za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	1 208,13	1 234,73	1 429,19	1 422,88	1 346,82	-0,4%	17,8%	9,1%
Renty z tytułu niezdolności do pracy za przekazane gospodarstwo rolne następcy	1 127,75	1 111,25	1 320,24	1 321,07	1 272,65	0,1%	17,1%	14,5%
Renty z tytułu niezdolności do pracy nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	1 423,49	1 402,76	1 683,31	1 680,57	1 620,55	-0,2%	18,1%	15,5%
RENTY RODZINNE RAZEM	1 596,86	1 579,88	1 900,80	1 905,81	1 838,80	0,3%	19,3%	16,4%
w tym renty rodzinne wypadkowe	1 624,70	1 614,29	1 983,30	2 003,62	1 908,23	1,0%	23,3%	18,2%
Renty rodzinne rolnicze	1 586,59	1 569,83	1 889,39	1 894,25	1 827,70	0,3%	19,4%	16,4%
Renty rodzinne za przekazane gospodarstwo rolne Państwu	1 952,14	1 929,55	2 305,54	2 295,89	2 221,54	-0,4%	17,6%	15,1%
Renty rodzinne za przekazane gospodarstwo rolne następcy	1 907,36	1 877,91	2 249,50	2 284,23	2 188,92	1,5%	19,8%	16,6%
Renty rodzinne nie związane z przekazaniem gospodarstwa rolnego	1 782,33	1 764,49	2 159,60	2 131,79	2 068,27	-1,3%	19,6%	17,2%

¹⁾ Kwota nie obejmuje należnych świadczeń z innych systemów ubezpieczeniowych, wypłacanych w tzw. zbiegu z emeryturą lub rentą rolną.

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 8 (20). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE EMERYTALNO-RENTOWE WEDŁUG WOJEWÓDZTW ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE ŚWIADCZENIE EMERYTALNE WYPŁACONE PRZEZ MON, MSWiA i MS

Wyszczególnienie	Ogółem ¹⁾	w tym:		z tego:			
		emerytury	renty razem	z tytułu niezdolności do pracy		rodzinne	
				ogółem	w tym wypadkowe	ogółem	w tym wypadkowe
		TRZY KWARTAŁY 2023 R.					
w złotych							
OGÓŁEM	1 733,58	1 749,81	1 675,57	1 636,85	1 663,12	1 838,80	1 908,23
dolnośląskie	1 717,40	1 735,08	1 650,28	1 627,38	1 616,49	1 746,10	1 731,23
kujawsko-pomorskie	1 775,11	1 788,25	1 728,62	1 669,38	1 714,72	2 036,58	2 091,33
lubelskie	1 733,53	1 749,05	1 678,18	1 643,60	1 675,64	1 831,01	1 825,32
lubuskie	1 666,95	1 677,91	1 635,26	1 604,82	1 560,73	1 790,26	1 766,48
łódzkie	1 753,09	1 751,91	1 759,23	1 639,30	1 656,45	2 166,41	2 736,28
małopolskie	1 699,28	1 722,45	1 650,37	1 632,00	1 636,53	1 765,01	1 882,65
mazowieckie	1 748,48	1 767,51	1 666,18	1 628,96	1 676,37	1 783,87	1 887,48
opolskie	1 754,79	1 756,54	1 744,12	1 672,49	1 710,90	1 957,63	1 901,87
podkarpackie	1 723,64	1 745,70	1 657,48	1 621,93	1 626,99	1 838,60	1 989,33
podlaskie	1 758,07	1 774,87	1 690,57	1 634,15	1 682,64	1 903,74	1 848,38
pomorskie	1 747,03	1 769,96	1 679,20	1 639,69	1 664,81	1 851,36	1 902,95
śląskie	1 664,69	1 673,34	1 630,05	1 609,01	1 597,37	1 724,50	1 849,73
świętokrzyskie	1 732,66	1 750,10	1 664,54	1 638,37	1 660,92	1 760,17	1 753,77
warmińsko-mazurskie	1 760,49	1 783,81	1 685,59	1 644,83	1 676,13	1 832,86	1 909,27
wielkopolskie	1 703,01	1 720,04	1 646,38	1 636,72	1 665,43	1 687,41	1 780,01
zachodniopomorskie	1 752,04	1 764,01	1 707,56	1 644,75	1 650,57	1 978,70	1 707,47
Emerytury finansowane z funduszu emerytalno-rentowego, wypłacane przez MON, MSWiA, MS z tego:	765,90	765,90	-	-	-	-	-
MON	888,03	888,03	-	-	-	-	-
MSWiA	746,39	746,39	-	-	-	-	-
MS	702,17	702,17	-	-	-	-	-

¹⁾ Kwota nie obejmuje należnych świadczeń z innych systemów ubezpieczeniowych, wypłacanych w tzw. zbiegu z emeryturą lub rentą rolną.

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 9 (21). ZASIŁKI MACIERZYŃSKIE

Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
Liczba świadczeń	33 555	103 729	29 898	29 190	90 097	-2,4%	-13,0%	-13,1%
Kwota wypłat w zł	32 997 457,85	102 193 266,26	29 452 933,00	28 750 100,70	88 749 534,00	-2,4%	-12,9%	-13,2%
Przeciętne świadczenie w zł	983,38	985,19	985,11	984,93	985,04	-0,02%	0,2%	-0,02%

TABLICA 10 (22). ZASIŁKI MACIERZYŃSKIE WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota wypłat w zł	Przeciętne świadczenie
	III KWARTAŁ 2023 R.		
OGÓŁEM	29 190	28 750 100,70	984,93
dolnośląskie	577	573 801,50	994,46
kujawsko-pomorskie	1 305	1 291 678,40	989,79
lubelskie	3 819	3 892 670,76	1 019,29
lubuskie	214	209 282,90	977,96
łódzkie	1 669	1 654 373,44	991,24
małopolskie	5 393	5 222 854,40	968,45
mazowieckie	3 534	3 535 829,50	1 000,52
opolskie	588	583 790,90	992,84
podkarpackie	2 739	2 672 741,30	975,81
podlaskie	2 255	2 245 401,20	995,74
pomorskie	1 016	990 226,90	974,63
śląskie	656	633 868,90	966,26
świętokrzyskie	1 555	1 515 541,50	974,62
warmińsko-mazurskie	838	807 870,20	964,05
wielkopolskie	2 699	2 589 397,90	959,39
zachodniopomorskie	333	330 771,00	993,31

II. FUNDUSZ EMERYTALNO-RENTOWY

TABLICA 11 (23). ZASIŁKI POGRZEBOWE

Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
ZASIŁKI POGRZEBOWE OGÓLEM								
Liczba świadczeń	11 070	40 543	10 441	9 423	32 220	-9,8%	-14,9%	-20,5%
Kwota wypłat w zł	44 274 364	162 142 500	41 762 501	37 689 471	128 873 135	-9,8%	-14,9%	-20,5%
Przeciętne świadczenie w zł	3 999,49	3 999,27	3 999,86	3 999,73	3 999,79	-0,003%	0,01%	0,01%
ZASIŁKI POGRZEBOWE PO EMERYTACH I RENCISTACH								
Liczba świadczeń	9 720	36 126	9 253	8 277	28 514	-10,5%	-14,8%	-21,1%
Kwota wypłat w zł	38 876 246,18	144 476 385,68	37 010 501,00	33 107 796,00	114 051 460,09	-10,5%	-14,8%	-21,1%
Przeciętne świadczenie w zł	3 999,61	3 999,24	3 999,84	3 999,98	3 999,84	0,004%	0,01%	0,02%
ZASIŁKI POGRZEBOWE PO UBEZPIECZONYCH								
Liczba świadczeń	897	2 934	769	750	2 400	-2,5%	-16,4%	-18,2%
Kwota wypłat w zł	3 588 000,00	11 735 996,00	3 076 000,00	2 999 125,03	9 599 125,03	-2,5%	-16,4%	-18,2%
Przeciętne świadczenie w zł	4 000,00	4 000,00	4 000,00	3 998,83	3 999,64	-0,03%	-0,03%	-0,01%
ZASIŁKI POGRZEBOWE PO CZŁONKACH RODZIN								
Liczba świadczeń	453	1 483	419	396	1 306	-5,5%	-12,6%	-11,9%
Kwota wypłat w zł	1 810 118,00	5 930 118,00	1 676 000,00	1 582 550,00	5 222 550,00	-5,6%	-12,6%	-11,9%
Przeciętne świadczenie w zł	3 995,85	3 998,73	4 000,00	3 996,34	3 998,89	-0,1%	0,01%	0,004%

TABLICA 12 (24). ZASIŁKI POGRZEBOWE WEDŁUG WOJEWÓDZT

Wyszczególnienie	Zasiłki pogrzebowe							
	Ogółem		z tego:					
			po emerytach, rencistach		po ubezpieczonych		po członkach rodzin	
	Liczba świadczeń	Kwota wypłat w zł	Liczba świadczeń	Kwota wypłat w zł	Liczba świadczeń	Kwota wypłat w zł	Liczba świadczeń	Kwota wypłat w zł
III KWARTAŁ 2023 R.								
OGÓLEM	9 423	37 689 471,03	8 277	33 107 796,00	750	2 999 125,03	396	1 582 550,00
dolnośląskie	313	1 252 000,00	270	1 080 000,00	26	104 000,00	17	68 000,00
kujawsko-pomorskie	579	2 316 000,00	516	2 064 000,00	45	180 000,00	18	72 000,00
lubelskie	1 246	4 984 000,00	1 104	4 416 000,00	97	388 000,00	45	180 000,00
lubuskie	128	512 000,00	117	468 000,00	9	36 000,00	2	8 000,00
łódzkie	842	3 368 000,00	758	3 032 000,00	55	220 000,00	29	116 000,00
małopolskie	718	2 870 550,00	601	2 404 000,00	74	296 000,00	43	170 550,00
mazowieckie	1 546	6 183 996,00	1 372	5 487 996,00	116	464 000,00	58	232 000,00
opolskie	213	852 000,00	177	708 000,00	20	80 000,00	16	64 000,00
podkarpackie	562	2 248 000,00	486	1 944 000,00	49	196 000,00	27	108 000,00
podlaskie	784	3 136 000,00	694	2 776 000,00	59	236 000,00	31	124 000,00
pomorskie	340	1 359 850,00	300	1 199 850,00	26	104 000,00	14	56 000,00
śląskie	227	908 000,00	189	756 000,00	23	92 000,00	15	60 000,00
świętokrzyskie	511	2 043 950,00	439	1 755 950,00	48	192 000,00	24	96 000,00
warmińsko-mazurskie	364	1 456 000,00	321	1 284 000,00	25	100 000,00	18	72 000,00
wielkopolskie	841	3 364 000,00	743	2 972 000,00	66	264 000,00	32	128 000,00
zachodniopomorskie	209	835 125,03	190	760 000,00	12	47 125,03	7	28 000,00

III. POZOSTAŁE ŚWIADCZENIA

TABLICA 1 (25). ŚWIADCZENIA ZLECONE DO WYPŁATY KASIE ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok			porównanie (wzrost/spadek)		
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzeci kwartał 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA INWALIDÓW WOJENNYCH, WOJSKOWYCH I OSÓB REPRESJONOWANYCH								
Przeciętna miesięczna liczba osób	2 805	2 918	2 540	2 466	2 545	-2,9%	-12,1%	-12,8%
Kwota wypłat w zł	22 447 311,56	69 051 940,31	23 055 702,27	22 350 223,27	67 361 136,06	-3,1%	-0,4%	-2,4%
Przeciętne świadczenie w zł	2 667,85	2 629,55	3 025,29	3 021,12	2 940,64	-0,1%	13,2%	11,8%
ZASIŁKI POGRZEBOWE PO INWALIDACH WOJENNYCH, WOJSKOWYCH, OSOBACH REPRESJONOWANYCH I CZŁONKACH ICH RODZIN								
Liczba świadczeń	74	321	54	18	147	-66,7%	-75,7%	-54,2%
Kwota wypłat w zł	296 000,00	1 284 000,00	216 000,00	72 000,00	588 000,00	-66,7%	-75,7%	-54,2%
Przeciętne świadczenie w zł	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00	0,0%	0,0%	0,0%
DODATKI KOMBATANCKIE								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	8 134	8 526	7 219	6 979	7 239	-3,3%	-14,2%	-15,1%
Kwota wypłat w zł	6 229 349,33	19 280 878,40	6 356 237,86	6 134 473,40	18 534 855,65	-3,5%	-1,5%	-3,9%
Przeciętne świadczenie w zł	255,28	251,28	293,48	292,98	284,50	-0,2%	14,8%	13,2%
DODATKI PIENIĘŻNE DLA INWALIDÓW WOJENNYCH								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	110	118	82	80	85	-2,4%	-27,3%	-28,0%
Kwota wypłat w zł	329 567,01	1 033 515,75	278 398,64	270 508,80	831 001,28	-2,8%	-17,9%	-19,6%
Wysokość świadczenia w zł	981,81	981,81	1 127,12	1 127,12	1 127,12	0,0%	14,8%	14,8%
RYCZAŁTY ENERGETYCZNE								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	28 600	29 851	25 432	24 599	25 480	-3,3%	-14,0%	-14,6%
Kwota wypłat w zł	16 483 471,12	50 795 984,67	19 420 738,86	18 775 161,64	55 039 018,52	-3,3%	13,9%	8,4%
Przeciętne świadczenie w zł	192,11	189,07	254,55	254,41	240,01	-0,1%	32,4%	26,9%
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA ŻOŁNIERZY ZASTĘPCZEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	2 063	2 181	1 745	1 657	1 751	-5,0%	-19,7%	-19,7%
Kwota wypłat w zł	1 579 157,52	4 927 017,90	1 533 239,05	1 454 781,50	4 472 515,29	-5,1%	-7,9%	-9,2%
Przeciętne świadczenie w zł	255,20	250,96	292,94	292,71	283,84	-0,1%	14,7%	13,1%
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA OSÓB DEPORTOWANYCH DO PRACY PRZYMUSOWEJ								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	5 487	5 768	4 814	4 624	4 825	-3,9%	-15,7%	-16,3%
Kwota wypłat w zł	3 736 646,22	11 613 797,51	3 750 397,80	3 586 418,81	10 923 372,72	-4,4%	-4,0%	-5,9%
Przeciętne świadczenie w zł	227,00	223,74	259,69	258,52	251,53	-0,5%	13,9%	12,4%
DODATKI KOMPENSACYJNE								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	23 275	24 437	20 341	19 592	20 391	-3,7%	-15,8%	-16,6%
Kwota wypłat w zł	2 676 534,02	8 297 165,39	2 687 384,55	2 585 637,55	7 832 851,96	-3,8%	-3,4%	-5,6%
Przeciętne świadczenie w zł	38,33	37,73	44,04	43,99	42,68	-0,1%	14,8%	13,1%
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE DLA CYWILNYCH NIEWIDOMYCH OFIAR DZIAŁAŃ WOJENNYCH								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	7	7	6	6	6	0,0%	-14,3%	-14,3%
Kwota wypłat w zł	20 977,50	65 041,28	22 244,58	22 244,58	65 219,80	0,0%	6,0%	0,3%
Przeciętne świadczenie w zł	998,93	985,47	1 235,81	1 235,81	1 185,81	0,0%	23,7%	20,3%
DODATKI DLA WETERANA POSZKODOWANEGO								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	1	1	1	1	1	0,0%	0,0%	0,0%
Kwota wypłat w zł	401,52	1 187,06	476,52	476,52	1 379,56	0,0%	18,7%	16,2%
Przeciętne świadczenie w zł	133,84	131,90	158,84	158,84	153,28	0,0%	18,7%	16,2%
RODZIELSKIE ŚWIADCZENIA UZUPEŁNIAJĄCE								
Przeciętna miesięczna liczba osób	1 343	1 312	1 363	1 381	1 362	1,3%	2,8%	3,8%
Kwota wypłat w zł	5 519 489,84	15 962 908,39	6 666 375,64	6 709 312,75	19 229 852,03	0,6%	21,6%	20,5%
Wysokość świadczenia w zł	1 338,44	1 338,44	1 588,44	1 588,44	1 588,44	0,0%	18,7%	18,7%
RENTY SOCJALNE								
Przeciętna miesięczna liczba osób	11 806	11 782	11 845	11 836	11 835	-0,1%	0,3%	0,4%
Kwota wypłat w zł	47 820 105,93	141 102 236,36	56 984 580,66	57 003 648,28	164 887 037,27	0,03%	19,2%	16,9%
Przeciętne świadczenie w zł	1 350,13	1 330,63	1 603,62	1 605,42	1 548,03	0,1%	18,9%	16,3%
ŚWIADCZENIE UZUPEŁNIAJĄCE DLA OSÓB NIEZDOLNYCH DO SAMODZIELNEJ EGZYSTENCJI								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	190 236	190 708	185 766	183 930	185 677	-1,0%	-3,3%	-2,6%
Kwota wypłat w zł	293 502 866,26	882 413 104,75	266 530 321,61	262 059 505,48	809 981 545,48	-1,7%	-10,7%	-8,2%
Przeciętne świadczenie w zł	514,28	514,12	478,25	474,93	484,70	-0,7%	-7,7%	-5,7%
ŚWIADCZENIA WYRÓWNAWCZE DLA DZIAŁACZY OPOZYCJI ANTYKOMUNISTYCZNEJ ORAZ OSÓB REPRESJONOWANYCH Z POWODÓW POLITYCZNYCH								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	295	290	306	312	307	2,0%	5,8%	5,9%
Kwota wypłat w zł	1 160 292,74	3 352 275,30	1 178 067,71	1 195 245,61	3 544 677,57	1,5%	3,0%	5,7%
Przeciętne świadczenie w zł	1 309,59	1 286,37	1 281,90	1 276,97	1 282,91	-0,4%	-2,5%	-0,3%
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI SOŁTYSA								
Przeciętna miesięczna liczba świadczeń	-	-	-	27 063	27 063	-	-	-
Kwota wypłat w zł	-	-	-	26 188 500,00	26 188 500,00	-	-	-
Wysokość świadczenia w zł	-	-	-	300,00	300,00	-	-	-

IV. FUNDUSZ SKŁADKOWY

TABLICA 1 (26). ZASIŁKI CHOROBY I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA

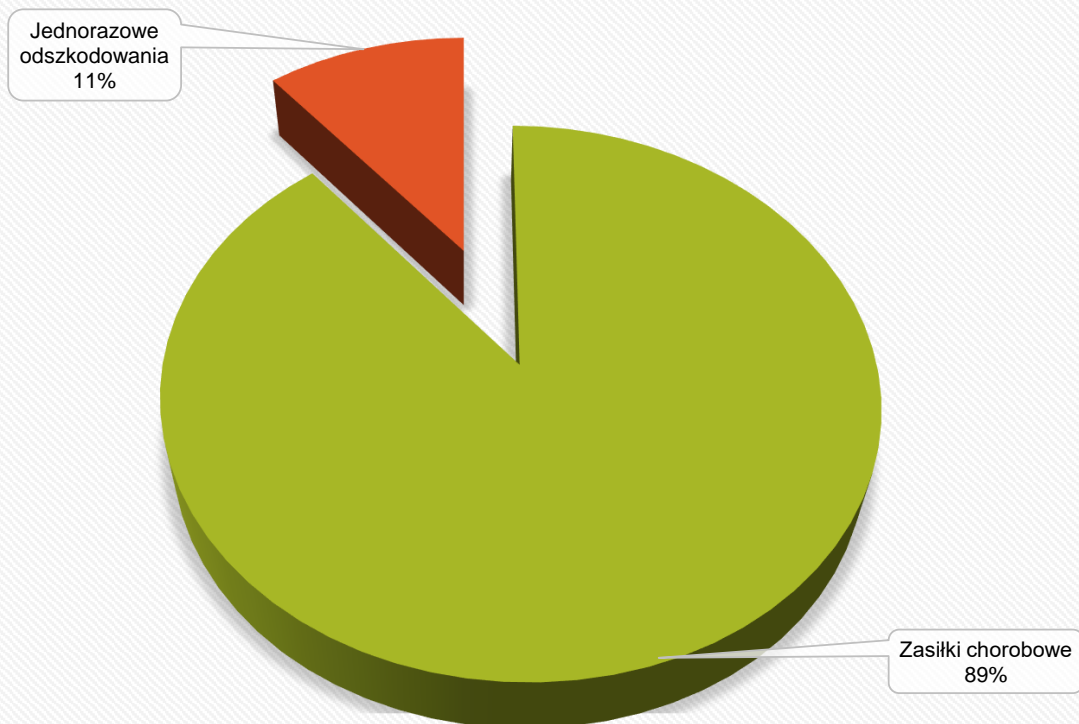
Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
ZASIŁKI CHOROBY								
Liczba dni	6 049 800	18 689 991	6 805 408	5 946 783	19 147 567	-12,6%	-1,7%	2,4%
w tym zasiłki chorobowe o przedłużonym okresie zasiłku	700 343	1 762 252	812 681	801 415	2 332 958	-1,4%	14,4%	32,4%
Kwota wypłat w zł	121 111 265,00	374 299 829,00	136 140 693,00	118 942 113,00	383 025 356,00	-12,6%	-1,8%	2,3%
w tym zasiłki chorobowe o przedłużonym okresie zasiłku	14 008 015,00	35 234 803,00	16 256 860,00	16 030 040,00	46 664 240,00	-1,4%	14,4%	32,4%
Przeciętny zasiłek za 1 dzień w zł	20,02	20,03	20,00	20,00	20,00	0,0%	-0,1%	-0,1%
JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA								
Liczba świadczeń	2 109	6 745	2 347	1 900	6 364	-19,0%	-9,9%	-5,6%
Kwota wypłat w zł	16 522 336,00	51 711 682,50	18 385 532,00	14 389 680,50	49 455 620,50	-21,7%	-12,9%	-4,4%
Przeciętne świadczenie w zł	7 834,20	7 666,67	7 833,63	7 573,52	7 771,15	-3,3%	-3,3%	1,4%

TABLICA 2 (27). ZASIŁKI CHOROBY I JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Zasiłki chorobowe				Jednorazowe odszkodowania	
	ogółem		w tym: zasiłki chorobowe o przedłużonym okresie zasiłku		Liczba świadczeń	Kwota wypłat w zł
	Liczba dni	Kwota wypłat w zł	Liczba dni	Kwota wypłat w zł		
III KWARTAŁ 2023 R.						
OGÓŁEM	5 946 783	118 942 113,00	801 415	16 030 040,00	1 900	14 389 680,50
dolnośląskie	141 498	2 830 320,00	21 676	433 880,00	62	493 152,00
kujawsko-pomorskie	345 237	6 904 740,00	61 016	1 220 320,00	141	1 089 815,00
lubelskie	962 132	19 242 970,00	122 691	2 453 820,00	280	2 098 094,50
lubuskie	48 743	973 740,00	9 626	192 520,00	22	172 511,00
łódzkie	558 098	11 162 082,00	79 218	1 584 360,00	168	1 209 045,00
małopolskie	597 290	11 947 120,00	67 517	1 350 760,00	152	1 422 768,00
mazowieckie	810 642	16 214 021,00	108 284	2 166 580,00	271	2 041 208,00
opolskie	82 015	1 640 300,00	6 634	132 680,00	33	224 902,00
podkarpackie	517 479	10 351 980,00	48 995	979 900,00	123	682 815,00
podlaskie	323 626	6 472 640,00	76 306	1 526 120,00	165	1 111 508,00
pomorskie	206 560	4 132 820,00	34 999	700 040,00	69	747 892,00
śląskie	120 990	2 419 800,00	16 272	325 440,00	21	174 577,00
świętokrzyskie	426 748	8 534 900,00	28 032	560 640,00	90	527 863,00
warmińsko-mazurskie	201 096	4 022 060,00	27 417	548 340,00	59	318 681,00
wielkopolskie	524 848	10 497 000,00	78 939	1 578 780,00	211	1 741 190,00
zachodniopomorskie	79 781	1 595 620,00	13 793	275 860,00	33	333 659,00

IV. FUNDUSZ SKŁADKOWY

WYKRES NR 4. STRUKTURA WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA FINANSOWANE
Z FUNDUSZU SKŁADKOWEGO

Dane do wykresu nr 4

Wyszczególnienie	Zasiłki chorobowe	Jednorazowe odszkodowania	Ogółem
Kwota w zł	118 942 113,00	14 389 680,50	133 331 793,50
Udział procentowy	89%	11%	100%

IV. FUNDUSZ SKŁADKOWY

TABLICA 3 (28). WYPADKI PRZY PRACY ROLNICZEJ I CHOROBY ZAWODOWE ROLNIKÓW

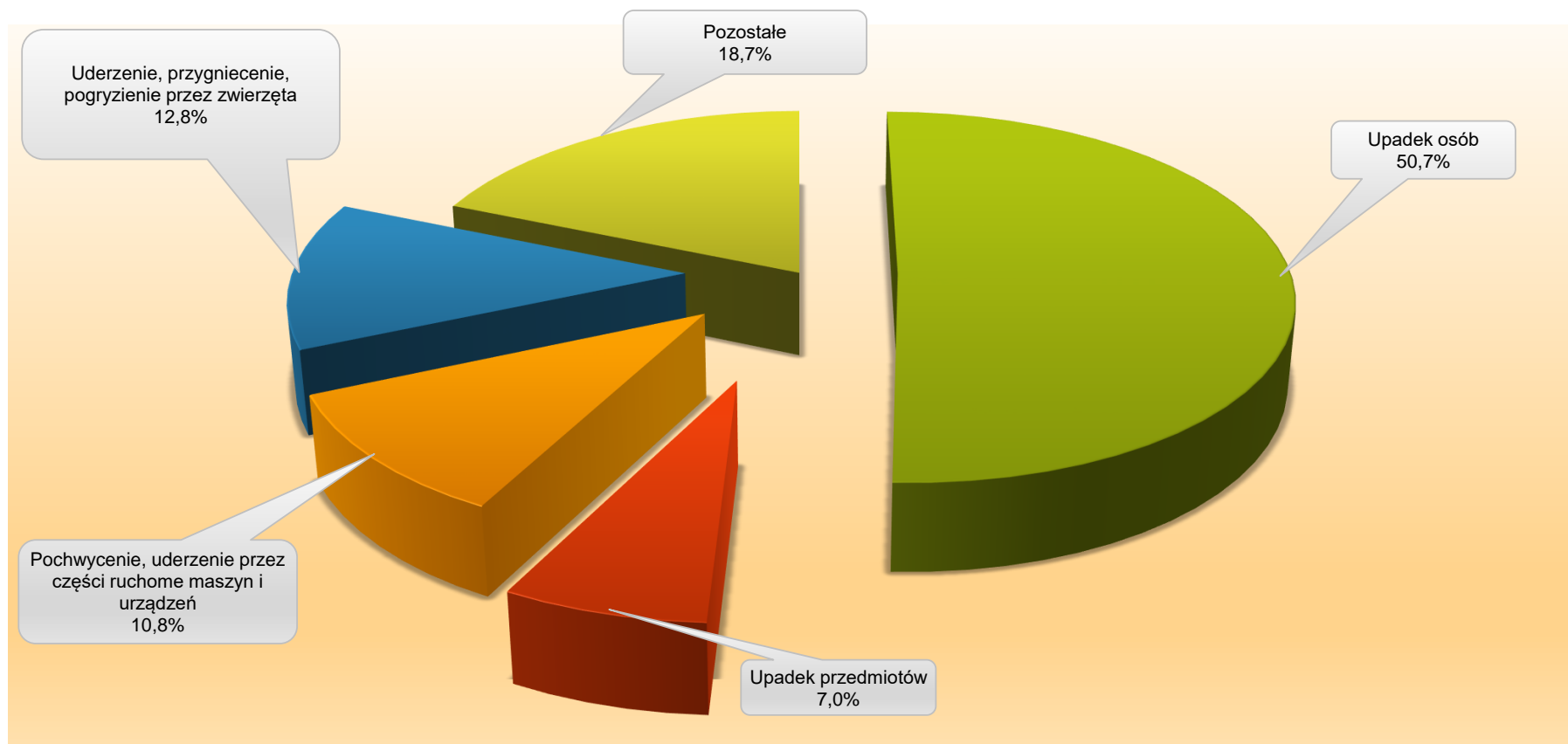
Wyszczególnienie	2022 rok		2023 rok					
	III kwartał	Trzy kwartały	II kwartał	III kwartał	Trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
WYPADKI PRZY PRACY ROLNICZEJ								
Liczba zdarzeń zgłoszonych jako wypadki przy pracy rolniczej	3 119	8 981	2 586	2 898	8 323	12,1%	-7,1%	-7,3%
Liczba zdarzeń uznanych za wypadki przy pracy rolniczej	2 465	8 118	2 763	2 169	7 689	-21,5%	-12,0%	-5,3%
Liczba decyzji przyznających świadczenia	2 038	6 751	2 288	1 815	6 399	-20,7%	-10,9%	-5,2%
w tym śmiertelnych	10	32	13	3	29	-76,9%	-70,0%	-9,4%
Liczba decyzji odmawiających świadczenia	688	2 330	796	613	2 268	-23,0%	-10,9%	-2,7%
CHOROBY ZAWODOWE								
Liczba zarejestrowanych wniosków o jednorazowe odszkodowanie zakończonych wydaniem decyzji	61	199	59	87	211	47,5%	42,6%	6,0%
Liczba decyzji przyznających świadczenia	46	163	46	67	161	45,7%	45,7%	-1,2%
w tym śmiertelnych	-	-	-	-	-	-	-	-
Liczba decyzji odmawiających świadczenia	15	48	12	18	47	50,0%	20,0%	-2,1%

TABLICA 4 (29). WYPADKI I CHOROBY ZAWODOWE, Z TYTUŁU KTÓRYCH PRYZNANO JEDNORAZOWE ODSZKODOWANIA WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Liczba wypadków			z tego według rodzajów zdarzeń:					Liczba chorób zawodowych
	Ogółem	w tym śmiertelnych	na 1000 ubezpieczonych (wg decyzji przyznających jednorazowe odszkodowania)	upadek osób	upadek przedmiotów	pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	pozostałe	
OGÓLEM	6 399	29	6,0	3 243	447	690	822	1 197	161
dolnośląskie	189	0	5,2	101	18	19	9	42	4
kujawsko pomorskie	478	3	8,4	224	36	48	83	87	2
lubelskie	950	5	6,9	505	61	104	75	205	11
lubuskie	60	2	4,8	23	7	6	10	14	2
łódzkie	562	3	6,6	272	45	63	82	100	2
małopolskie	550	4	4,3	314	37	63	47	89	6
mazowieckie	864	1	5,7	442	51	101	121	149	41
opolskie	91	1	3,9	47	11	6	14	13	1
podkarpackie	443	1	5,6	271	18	53	15	86	10
podlaskie	561	2	7,4	222	46	63	140	90	32
pomorskie	210	2	5,9	110	9	22	30	39	11
śląskie	74	0	2,5	41	7	7	7	12	2
świętokrzyskie	305	0	5,1	179	20	34	18	54	6
warmińsko-mazurskie	206	1	5,5	92	16	14	49	35	19
wielkopolskie	768	3	7,4	363	54	77	116	158	4
zachodniopomorskie	88	1	4,1	37	11	10	6	24	8

IV. FUNDUSZ SKŁADKOWY

WYKRES NR 5. WYPADKI PRZY PRACY ROLNICZEJ

Dane do wykresu nr 5

	Upadek osób	Upadek przedmiotów	Pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	Uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	Pozostałe	Ogółem
Liczba	3 243	447	690	822	1 197	6 399
Udział procentowy	50,7%	7,0%	10,8%	12,8%	18,7%	100,0%

V. UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ROLNIKÓW

TABLICA 1 (30). LICZBA PŁATNIKÓW SKŁADEK WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Liczba płatników ogółem	w tym:		z tego:							
		liczba płatników czynnych	w tym płatników czynnych, którzy zawarli z pomocnikami umowy o pomocy przy zbiorach	w Funduszu Składkowym (wyłącznie ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie)		w Funduszu Emerytalno-Rentowym (wyłącznie ubezpieczenie emerytalno-rentowe)				w Funduszu Składkowym i Emerytalno-Rentowym (łącznie ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz emerytalno-rentowe)	
				razem	w tym czynnych	razem	w tym czynnych	w tym		razem	w tym czynnych
								pobierających renty strukturalne	konta założone w związku z art. 16c		
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2023 R.											
OGÓLEM	809 933	785 421	1 432	6 007	4 298	9 217	6 860	-	-	794 709	774 263
dolnośląskie	29 260	27 707	82	201	69	508	265	-	-	28 551	27 373
kujawsko-pomorskie	42 113	40 849	52	360	307	424	359	-	-	41 329	40 183
lubelskie	106 053	102 609	104	396	249	804	620	-	-	104 853	101 740
lubuskie	9 952	9 629	22	65	52	117	96	-	-	9 770	9 481
łódzkie	64 922	62 377	201	637	453	833	530	-	-	63 452	61 394
małopolskie	96 599	94 507	51	1 621	1 411	1 110	917	-	-	93 868	92 179
mazowieckie	113 251	109 601	524	936	486	1 330	919	-	-	110 985	108 196
opolskie	17 157	16 805	9	45	32	137	114	-	-	16 975	16 659
podkarpackie	63 573	62 141	12	283	216	692	606	-	-	62 598	61 319
podlaskie	52 016	51 014	6	189	146	543	488	-	-	51 284	50 380
pomorskie	25 929	24 979	32	184	92	395	239	-	-	25 350	24 648
śląskie	23 612	23 044	22	90	55	326	268	-	-	23 196	22 721
świętokrzyskie	47 022	45 617	51	159	108	520	421	-	-	46 343	45 088
warmińsko-mazurskie	27 592	26 760	8	131	105	331	261	-	-	27 130	26 394
wielkopolskie	73 385	71 414	233	579	470	766	585	-	-	72 040	70 359
zachodniopomorskie	17 497	16 368	23	131	47	381	172	-	-	16 985	16 149

V. UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ROLNIKÓW

TABLICA 2 (31). LICZBA UBEZPIECZONYCH WEDŁUG STATUSU UBEZPIECZONEGO

Wyszczególnienie	Ogółem ^{1) 2) 3)}	z tego:						w tym: ubezpieczeni na wniosek
		Fundusz Składowy (ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie na wniosek)	Fundusz Składowy (ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie z mocy ustawy w zakresie ograniczonym) ¹⁾	Fundusz Emerytalno-Rentowy (ubezpieczenie emerytalno-rentowe na wniosek)	Fundusz Emerytalno-Rentowy (ubezpieczenie emerytalno-rentowe z mocy ustawy) ²⁾	Fundusz Składowy i Emerytalno-Rentowy (łącznie objętych ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim oraz ubezpieczeniem emerytalno-rentowym)		
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2023 R.								
OGÓŁEM	1 061 237	9 290	7 036	16 448	-	1 028 463	112 769	
z tego:								
Liczba rolników	630 441	4 925	-	3 412	-	622 104	71 606	
Liczba współmałżonków	270 996	1 513	-	1 525	-	267 958	21 945	
Liczba domowników	141 516	2 852	-	263	-	138 401	19 218	
Liczba pomocników rolnika	7 036	-	7 036	-	-	-	-	
Liczba ubezpieczonych z tytułu przyznania świadczenia pielęgnacyjnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna	11 238	-	-	11 238	-	-	-	
Liczba członków rodzin sprawujących opiekę nad dzieckiem ³⁾	10	-	-	10	-	-	-	

¹⁾ Liczba pomocników rolnika podlegających ubezpieczeniu wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu z mocy ustawy w zakresie ograniczonym do jednorazowego odszkodowania z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej z tytułu świadczenia odpłatnej pomocy rolnikowi na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach.

²⁾ Liczba rolników/współmałżonków podlegających obowiązkowo ubezpieczeniu z tytułu pobierania renty strukturalnej przyznanej i wypłacanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

³⁾ Liczba członków rodzin (rolnika lub domownika) sprawujących opiekę nad dzieckiem podlegających ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu na wniosek na podstawie art.16c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

TABLICA 3 (32). LICZBA UBEZPIECZONYCH I PŁATNIKÓW SKŁADEK

Wyszczególnienie	2022 rok			2023 rok				
	III kwartał (stan na dzień 30 września)	Przeciętna za trzy kwartały	II kwartał (stan na dzień 30 czerwca)	III kwartał (stan na dzień 30 września)	Przeciętna za trzy kwartały	porównanie (wzrost/spadek)		
						III kwartału 2023 r. z II kwartałem 2023 r.	III kwartału 2023 r. z III kwartałem 2022 r.	Trzech kwartałów 2023 r. z trzema kwartałami 2022 r.
LICZBA PŁATNIKÓW								
OGÓŁEM	842 881	851 043	818 061	809 933	818 498	-1,0%	-3,9%	-3,8%
Fundusz Składowy	834 023	842 305	808 968	800 716	809 413	-1,0%	-4,0%	-3,9%
Fundusz Emerytalno-Rentowy	836 734	844 923	812 104	803 926	812 557	-1,0%	-3,9%	-3,8%
LICZBA UBEZPIECZONYCH								
OGÓŁEM	1 108 026	1 119 622	1 075 689	1 061 237	1 073 734	-1,3%	-4,2%	-4,1%
Fundusz Składowy	1 092 460	1 104 313	1 059 491	1 044 789	1 057 531	-1,4%	-4,4%	-4,2%
Fundusz Emerytalno-Rentowy	1 090 421	1 102 309	1 056 086	1 044 911	1 057 491	-1,1%	-4,2%	-4,1%

V. UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ROLNIKÓW

TABLICA 4 (33). LICZBA UBEZPIECZONYCH WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Ogółem ^{1) 2)}	z tego:					
		Fundusz Składowy (ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie na wniosek)	Fundusz Składowy (ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie z mocy ustawy w zakresie ograniczonym) ¹⁾	Fundusz Emerytalno-Rentowy (ubezpieczenie emerytalno-rentowe na wniosek)	Fundusz Emerytalno-Rentowy (ubezpieczenie emerytalno-rentowe z mocy ustawy) ²⁾	Fundusz Składowy i Emerytalno-Rentowy (łącznie objętych ubezpieczeniem wypadkowym, chorobowym i macierzyńskim oraz ubezpieczeniem emerytalno-rentowym)	
						Ogółem	w tym ubezpieczeni na wniosek
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2023 R.							
OGÓŁEM	1 061 237	9 290	7 036	16 448	-	1 028 463	112 769
dolnośląskie	36 286	113	969	348	-	34 856	1 661
kujawsko-pomorskie	56 324	738	165	772	-	54 649	2 151
lubelskie	135 317	418	1 010	1 842	-	132 047	6 036
lubuskie	12 355	76	59	122	-	12 098	1 012
łódzkie	83 842	953	906	1 039	-	80 944	6 074
małopolskie	126 885	3 408	200	2 057	-	121 220	43 407
mazowieckie	149 270	805	1 604	1 967	-	144 894	9 577
opolskie	22 846	84	63	172	-	22 527	1 287
podkarpackie	77 983	292	39	2 505	-	75 147	13 635
podlaskie	74 976	383	563	1 192	-	72 838	4 568
pomorskie	35 559	199	279	482	-	34 599	3 433
śląskie	29 185	83	66	528	-	28 508	4 217
świętokrzyskie	59 138	174	182	1 152	-	57 630	6 205
warmińsko-mazurskie	37 186	237	35	431	-	36 483	1 358
wielkopolskie	103 170	1 259	767	1 610	-	99 534	7 334
zachodniopomorskie	20 915	68	129	229	-	20 489	814

¹⁾ Liczba pomocników rolnika świadczących pomoc rolnikowi na podstawie umowy o pomocy przy zbiorach podlegających ubezpieczeniu z mocy ustawy w zakresie ograniczonym do świadczeń takich jak jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci wskutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej.

²⁾ Liczba rolników/współmałżonków ubezpieczonych obowiązkowo z tytułu pobierania renty strukturalnej przyznanej i wypłacanej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej.

V. UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ROLNIKÓW

TABLICA 5 (34). LICZBA UBEZPIECZONYCH Z TYTUŁU PROWADZENIA JEDNOCZEŚNIE DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ I POZAROLNICZEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego:	
		rolnicy/współmałżonkowie	domownicy
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2023 R.			
OGÓŁEM	72 903	66 567	6 336
dolnośląskie	3 146	2 868	278
kujawsko-pomorskie	3 239	3 046	193
lubelskie	9 067	8 542	525
lubuskie	1 220	1 095	125
łódzkie	6 442	5 947	495
małopolskie	7 606	6 528	1 078
mazowieckie	9 837	9 173	664
opolskie	1 938	1 699	239
podkarpackie	5 550	5 157	393
podlaskie	3 993	3 680	313
pomorskie	2 376	2 120	256
śląskie	3 076	2 812	264
świętokrzyskie	3 473	3 228	245
warmińsko-mazurskie	2 200	2 063	137
wielkopolskie	7 908	6 882	1 026
zachodniopomorskie	1 832	1 727	105

TABLICA 6 (35). LICZBA UBEZPIECZONYCH W KRUS PRZY JEDNOCZESNYM OBJĘCIU UBEZPIECZENIEM SPOŁECZNYM W ZUS Z INNEGO TYTUŁU ¹⁾ WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego:	
		rolnicy/współmałżonkowie	domownicy
STAN NA DZIEŃ 30 WRZEŚNIA 2023 R.			
OGÓŁEM	15 395	13 649	1 746
dolnośląskie	496	444	52
kujawsko-pomorskie	1 104	1 002	102
lubelskie	1 840	1 708	132
lubuskie	206	180	26
łódzkie	1 113	994	119
małopolskie	1 974	1 635	339
mazowieckie	1 589	1 481	108
opolskie	456	367	89
podkarpackie	876	794	82
podlaskie	1 332	1 180	152
pomorskie	559	457	102
śląskie	391	334	57
świętokrzyskie	898	823	75
warmińsko-mazurskie	693	626	67
wielkopolskie	1 383	1 181	202
zachodniopomorskie	485	443	42

¹⁾ Liczba osób ubezpieczonych w KRUS objętych jednocześnie ubezpieczeniem społecznym w ZUS z tytułu pozarolniczych aktywności zawodowych, o których mowa w art. 5b i art. 5c ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników

V. UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ROLNIKÓW

TABLICA 7 (36). PRZYPIS I WPŁYWY NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE ROLNIKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Przypis należności z tytułu składek			Wpływy z tytułu należności składowych			Wskaźnik ściągalności (wpływy ogółem/przypis ogółem)	Składki finansowane z budżetu państwa na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby sprawujące opiekę nad dzieckiem ¹⁾
	Ogółem	Fundusz Składowy (ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie)	Fundusz Emerytalno- Rentowy (ubezpieczenie emerytalno- rentowe)	Ogółem	Fundusz Składowy (ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie)	Fundusz Emerytalno- Rentowy (ubezpieczenie emerytalno- rentowe)		
	III KWARTAŁ 2023 R.							
w złotych								
OGÓŁEM	667 029 172,28	187 717 891,56	479 311 280,72	665 593 512,30	188 105 261,94	477 488 250,36	99,78%	16 306 985,00
dolnośląskie	24 353 610,38	6 420 991,33	17 932 619,05	24 347 415,94	6 457 805,37	17 889 610,57	99,97%	275 502,00
kujawsko-pomorskie	37 127 972,71	9 960 448,13	27 167 524,58	37 168 426,51	10 007 922,77	27 160 503,74	100,11%	540 625,00
lubelskie	83 844 953,73	23 976 891,50	59 868 062,23	84 418 835,85	24 303 156,25	60 115 679,60	100,68%	2 301 567,00
lubuskie	8 488 248,87	2 172 859,34	6 315 389,53	8 448 639,64	2 174 536,16	6 274 103,48	99,53%	90 507,00
łódzkie	52 310 335,74	14 851 493,27	37 458 842,47	52 504 386,92	14 961 126,97	37 543 259,95	100,37%	1 039 565,00
małopolskie	75 181 485,07	22 289 389,78	52 892 095,29	75 109 899,88	22 289 175,06	52 820 724,82	99,90%	3 094 024,00
mazowieckie	93 156 172,84	26 714 740,87	66 441 431,97	93 153 022,27	26 881 003,12	66 272 019,15	100,00%	2 011 968,00
opolskie	15 495 658,15	4 069 643,57	11 426 014,58	15 358 055,04	4 049 388,40	11 308 666,64	99,11%	300 675,00
podkarpackie	47 660 328,56	13 522 837,79	34 137 490,77	47 607 933,28	13 565 584,49	34 042 348,79	99,89%	1 774 917,00
podlaskie	45 858 396,51	13 336 262,62	32 522 133,89	45 272 916,72	13 150 464,28	32 122 452,44	98,72%	1 174 456,00
pomorskie	23 086 115,02	6 287 879,04	16 798 235,98	22 912 688,63	6 269 434,61	16 643 254,02	99,25%	507 555,00
śląskie	18 950 610,05	5 159 083,18	13 791 526,87	18 863 305,23	5 161 566,59	13 701 738,64	99,54%	298 136,00
świętokrzyskie	36 645 543,06	10 503 369,57	26 142 173,49	36 469 678,32	10 491 321,76	25 978 356,56	99,52%	1 000 670,00
warmińsko-mazurskie	24 413 271,24	6 562 577,67	17 850 693,57	24 301 993,59	6 580 003,10	17 721 990,49	99,54%	480 229,00
wielkopolskie	65 454 567,51	18 133 830,88	47 320 736,63	64 811 675,79	18 026 803,03	46 784 872,76	99,02%	1 313 899,00
zachodniopomorskie	15 001 902,84	3 755 593,02	11 246 309,82	14 844 638,69	3 735 969,98	11 108 668,71	98,95%	102 690,00

¹⁾ Składki finansowane z budżetu państwa na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem; uprawnienie do finansowania składek jest związane z wiekiem dziecka, nad którym sprawowana jest osobista opieka i realizowane przez okres do 3 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 5 roku życia, a w przypadku sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym przez okres 6 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

**TABLICA 8 (37).
DECYZJE O PODLEGANIU I USTANIU UBEZPIECZENIA
SPOŁECZNEGO ROLNIKÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW**

Wyszczególnienie	Liczba wydanych decyzji	
	o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników	o ustaniu ubezpieczenia społecznego rolników
	III KWARTAŁ 2023 R.	
OGÓŁEM	25 302	42 299
dolnośląskie	830	1 392
kujawsko-pomorskie	1 069	1 956
lubelskie	3 111	5 717
lubuskie	318	534
łódzkie	1 951	3 213
małopolskie	3 905	5 803
mazowieckie	2 739	5 101
opolskie	490	855
podkarpackie	2 768	4 234
podlaskie	1 497	2 469
pomorskie	709	1 186
śląskie	660	1 116
świętokrzyskie	1 654	2 753
warmińsko-mazurskie	738	1 337
wielkopolskie	2 406	3 702
zachodniopomorskie	457	931

VI. UBEZPIECZENIA ZDROWOTNE

TABLICA 1 (38). LICZBA OSÓB PODLEGAJĄCYCH UBEZPIECZENIU ZDROWOTNEMU WEDŁUG WOJEWÓDZTW

Wyszczególnienie	Ogółem	z tego:									członkowie rodzin rolników i domowników ⁴⁾	członkowie rodzin emerytów i rencistów ⁴⁾
		rolnicy prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwach rolnych poniżej 6 ha przelicz. ¹⁾	domownicy rolników pracujący w gospodarstwach rolnych poniżej 6 ha przelicz. ¹⁾	rolnicy prowadzący działalność rolniczą w gospodarstwach rolnych 6 ha przelicz. i więcej	domownicy pracujący w gospodarstwach rolnych 6 ha przelicz. i więcej	rolnicy prowadzący gospodarstwo rolne i dział specjalny produkcji rolnej ²⁾	rolnicy prowadzący wyłącznie działy specjalne produkcji rolnej ²⁾	domownicy rolników pracujący wyłącznie w działach specjalnych produkcji rolnej ²⁾	pomocnicy rolników ³⁾	emeryci i renciści		
WE WRZEŚNIU 2023 ROKU												
Ogółem	2 018 493	544 961	91 147	336 497	49 421	10 278	2 714	161	9 094	974 220	479 494	27 581
dolnośląskie	72 954	16 208	2 658	13 679	2 214	373	130	6	1 217	36 469	12 690	751
kujawsko-pomorskie	121 423	17 335	1 783	30 811	3 700	458	117	6	182	67 031	23 689	1 924
lubelskie	257 382	70 397	7 543	48 179	5 194	500	45	-	1 437	124 087	60 489	3 827
lubuskie	24 865	5 644	924	4 420	758	232	91	7	68	12 721	4 747	342
łódzkie	166 831	45 046	5 601	27 249	3 733	937	135	5	1 026	83 099	33 927	1 328
małopolskie	208 397	82 943	27 230	10 471	1 815	641	128	3	265	84 901	69 897	3 976
mazowieckie	299 443	77 584	8 891	52 365	6 059	1 526	276	20	1 778	150 944	66 776	3 440
opolskie	42 160	9 105	1 701	9 823	1 814	200	64	10	104	19 339	10 923	339
podkarpackie	130 280	57 060	8 694	7 304	1 099	384	52	6	76	55 605	36 225	1 898
podlaskie	143 241	33 589	4 724	28 373	5 351	359	42	2	1 031	69 770	35 227	2 286
pomorskie	67 020	16 851	3 575	11 463	2 073	438	134	9	321	32 156	18 310	1 038
śląskie	55 942	17 277	2 900	6 193	1 001	834	317	22	93	27 305	10 703	612
świętokrzyskie	111 934	36 213	4 473	16 232	1 728	240	50	4	194	52 800	25 279	1 276
warmińsko-mazurskie	72 235	12 330	1 452	18 937	3 147	531	143	5	46	35 644	15 885	1 236
wielkopolskie	202 740	38 813	8 037	41 763	8 443	2 373	870	46	982	101 413	46 872	2 837
zachodniopomorskie	41 646	8 566	961	9 235	1 292	252	120	10	274	20 936	7 855	471

¹⁾ Za rolników i domowników prowadzących działalność rolniczą w gospodarstwach rolnych poniżej 6 ha przeliczeniowych składka na ubezpieczenie zdrowotne finansowana jest z dotacji budżetowej.

²⁾ Dział specjalny produkcji rolnej w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, o którym mowa w załączniku do ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

³⁾ Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego pomocników rolnika powstaje od dnia zgłoszenia do tego ubezpieczenia w trybie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, a ustaje z dniem rozwiązania lub wygaśnięcia umowy o pomocy przy zbiorach.

⁴⁾ Za członków rodzin rolników, domowników i świadczeniobiorców nie jest odprowadzana składka na ubezpieczenie zdrowotne.

TABLICA 2 (39). PRZYPIS SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Wyszczególnienie	TRZY KWARTAŁY 2023 R.
	Kwota w złotych
Ogółem z tego:	3 077 265 299,07
składka od emerytów i rencistów	1 630 656 864,00
składka za rolników i domowników	1 396 503 000,00
składka za pomocników rolnika	14 404 846,59
działy specjalne produkcji rolnej	35 700 588,48

Oddziały Regionalne Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Opracowano w Biurze Statystyki
na podstawie danych statystycznych Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

www.gov.pl/krus